

دانشکده علوم پایه

« گروه ریاضی »

پایان نامه کارشناسی ارشد ریاضی

عنوان

کران برای صفرهای چند جمله‌ای

نگارش

سارا اسماعیلی

استاد راهنما

دکتر احمد زیره

استاد مشاور

دکتر ابراهیم هاشمی

آبان ۱۳۸۹

قدردانی

قبل از هر چیز خداوند مهربان را شکر می گویم که این موهبت را نصیب من نمود تا بتوانم در وادی علم و دانش ، قدمی هر چند ناچیز بردارم .

از استاد راهنمایم آقای دکتر احمد زیره به خاطر کمکهای بی دریغش صمیمانه تشکر می کنم .

همچنین مراتب تشکر و قدردانی خود را از استاد مشاورم آقای دکتر هاشمی ابراز می دارم .

از خداوند منان آرزوی سلامتی و توفیق روز افزون برای این اساتید خواهانم .

تقدیمی به :

پدر و مادر عزیزم

در برابر گوهر وجودتان زانوی ادب بر زمین می نهم

وبا دلی مالا مال از عشق بر خاک پایتان بوسه می زنم

واز صمیم قلب می گویم که تا حد پرستش دوستتان دارم ...

وبه همسر عزیزم که همواره در این راه مرا یاری و پشتیبانی نمودند .

چکیده

بنابر قضیه اساسی جبر، هر چند جمله‌ای غیر ثابت حداقل یک ریشه دارد. از این قضیه به راحتی می‌توان نتیجه گرفت که هر چند جمله‌ای غیر ثابت از درجه‌ی n ، دقیقاً n ریشه (که لزوماً متمایز نیستند) دارد. این قضیه وجود ریشه‌ها را ثابت می‌کند و لی روشی برای پیدا کردن مکان ریشه‌ها ارائه نمی‌دهد. از آنجایی که هیچ روشی برای پیدا کردن مکان دقیق ریشه‌ها ($n \geq 5$) موجود نمی‌باشد، لذا طی قرون گذشته مقالات زیادی در این خصوص به چاپ رسیده است که هر کدام با اعمال شرایطی روی ضرایب، مکان ریشه‌ها را مورد مطالعه قرار می‌دهد. همچنین روش‌های متعددی برای پیدا کردن ناحیه‌هایی (دوایری) در صفحه مختلط ارائه شده که می‌توان مطمئن بود در شرایط خاص، ریشه‌های یک چند جمله‌ای در این نواحی باشند. در قرن بیستم مسأله بررسی ریشه‌های یک چند جمله‌ای، یک قسمت از نظریه‌ی کاربردی توابع را تشکیل داد. این زمینه‌ی خاص در نظریه‌ی کاربردی توابع را نظریه‌ی آنالیزی چند جمله‌ای‌ها یا هندسه‌ی چند جمله‌ای‌ها نامیده می‌شود. مسأله مهمی که در هندسه‌ی چند جمله‌ای‌ها مطرح می‌شود، محاسبه و تخمین کران‌های بالایی و پائینی برای قدر مطلق ریشه‌های یک چند جمله‌ای مختلط است. به عبارت دیگر اساساً این موضوع مدنظر است که قرص بسته یا بازی در صفحه مختلط پیدا کنیم که همه یا $p < n$ ریشه از یک چند جمله‌ای مختلط درجه n را در برگیرد. برای مثال این کران‌ها کاربردهای عملی سودمندی در آنالیز عددی و مسائل آن و همچنین مسائل مقدار ویژه خواهند داشت. زیرا این مسأله ثابت شده است که هیچ فرمول و یا دستور مشخصی برای محاسبه ریشه‌های چند جمله‌ای مختلط $f(z) = z^n + a_n z^{n-1} + \dots + a_1$ که $a_i \in \mathbb{C}$ و $n \geq 5$ وجود ندارد، بنابراین، این کران‌ها نواحی خاصی در صفحه مختلط معرفی می‌کنند که برای هر چند جمله‌ای مختلط می‌توان مطمئن بود ریشه‌ها در آن نواحی به طور بهینه قرار دارند. به طور کلی، در این رساله، با چند جمله‌ای‌های مختلط یعنی چند جمله‌ای‌هایی که دارای ضرایب مختلط هستند سر و کار داریم. در این رساله، با مکان ریشه‌های یک چند جمله‌ای مختلط یک متغیره سر و کار خواهیم داشت و کران‌های بالایی و پائینی برای قدر مطلق ریشه‌های این چند جمله‌ای‌ها معرفی و ثابت می‌کنیم که در واقع به معنی معرفی یک قرص باشعاع جدید در صفحه مختلط است به طوریکه، برای یک چند جمله‌ای مختلط یک متغیره تمامی ریشه‌های آن داخل این قرص باشند.

در این راستا، فصل اول به بیان تعاریف و قضایایی اختصاص داده شده است که در فصول بعدی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

در فصل دوم، به ارائه‌ی کران برای صفرهای چند جمله‌ای برپایه‌ی ضرایب پرداخته می‌شود. در فصل سوم، کران‌هایی برای صفرهای چند جمله‌ای برپایه‌ی محاسبه‌ی ماتریس همراه ارائه می‌شود.

در فصل چهارم، به ارائه‌ی چندین مثال برای نتایج به دست آمده در فصل‌های قبل پرداخته و بایکدیگرمقایسه می‌کنیم.

مراجع اصلی در این پایان‌نامه عبارتند از [۲۳] و [۲۲] و [۲] و [۱۹] و [۹] و [۸] و [۳].
واژه‌های کلیدی: چند جمله‌ای مختلط - کران - اعداد فیبوناتچی - اعداد پیل^۱ - ماتریس همراه - نرم - مقدار یژه.

فهرست مندرجات

۸	۱	پیش نیازها و مفاهیم مقدماتی
۹	۱.۱	نماد و تعاریف
۱۲	۲.۱	قضایای پایه
۱۴	۲	کران برای صفرهای چند جمله‌ای با استفاده از ضرایب
۱۵	۱.۲	اعداد فیبوناتچی
۳۳	۳	کران برای صفرهای چند جمله‌ای با استفاده از ماتریس همراه
۳۴	۱.۳	مقدمه
۴۵	۲.۳	تخمین هایی برای $\ C^2\ $ و $\ C^2\ $

۴۹	.....	کران برای صفرهای چند جمله‌ای بر پایه ویژگی های شعاع طیفی	۳.۳
۵۵	.....	روابط اصلی برای صفرهای چند جمله‌ای	۴.۳
۶۴		نتایج تحقیق	۴
۶۵	.....	مقایسه‌ی کران های به دست آمده در فصل دوم و سوم	۱.۴
۷۰		منابع	
۷۴		واژه نامه‌ی فارسی به انگلیسی	
۷۶		واژه نامه‌ی انگلیسی به فارسی	

فصل ۱

پیش نیازها و مفاهیم مقدماتی

۱.۱ نماد و تعاریف

در این رساله از علائم زیر استفاده می شود :

$\mathbb{C}$: مجموعه‌ی اعداد مختلط

$|z|$: قدر مطلق صفرهای چند جمله‌ای

$$I = \{0, 1, \dots, n\}$$

$$B(r) = \{z \in \mathbb{C} : |z| < r\}$$

$$\overline{B(r)} = \{z \in \mathbb{C} : |z| \leq r\}$$

$z[p(z)]$: مجموعه‌ی صفرهای چند جمله‌ای $P(z)$

$M[p(z)]$: بزرگترین قدر مطلق صفرهای چند جمله‌ای $P(z)$

این بخش شامل تعاریف و مفاهیم اولیه مورد نیاز در فصول بعد می باشد.

تعریف ۱.۱.۱ چند جمله‌ای $P(z) = a_n z^n + a_{n-1} z^{n-1} + \dots + a_2 z^2 + a_1 z + a_0$ به طوری که $\forall i \in I \quad a_i \in \mathbb{C}$ و برای بعضی مقادیر i ، $a_i \neq 0$ باشد، چند جمله‌ای مختلط نامیده می شود.

تعریف ۲.۱.۱ چند جمله‌ای $P(z) = a_n z^n + a_{n-1} z^{n-1} + \dots + a_2 z^2 + a_1 z + a_0$ چند جمله‌ای تکین نامیده می شود هرگاه $a_n = 1$ باشد.

تعریف ۳.۱.۱ در این رساله $a = \max_{i \in I} |a_i|$ تعریف می شود.

تعریف ۴.۱.۱ اعداد فیبوناتچی^۱ به صورت زیر تعریف می شوند: [۷]

$$F_0 = 0, F_1 = 1 \text{ و برای } n \geq 2 \text{ داریم } F_n = F_{n-1} + F_{n-2}.$$

تعریف ۵.۱.۱ اعداد پل^۲ به صورت زیر تعریف می شوند:

$$P_0 = 0, P_1 = 1 \text{ و برای } n \geq 2 \text{ داریم } P_n = 2P_{n-1} + P_{n-2}.$$

---

^۱Fibonatchi
^۲Pell

تعریف ۶.۱.۱ فرض کنید $p(z) = z^n + a_n z^{n-1} + a_{n-1} z^{n-2} + \dots + a_2 z + a_1$ یک چند جمله‌ای تکین از درجه‌ی $n \geq 3$ با ضرایب مختلط باشد به طوری که $a_1 \neq 0$ باشد. ماتریس همراه به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$C(P) = \begin{bmatrix} -a_n & -a_{n-1} & \dots & -a_2 & -a_1 \\ 1 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad (1)$$

تعریف ۷.۱.۱ فرض کنید $M_n(\mathbb{C})$ فضای همه‌ی ماتریس‌های $n \times n$ مختلط باشد، آنگاه برای $A \in M_n(\mathbb{C})$ داریم:

الف: $\sigma(A)$: مجموعه‌ی مقادیر ویژه‌ی A که طیف A نامیده می‌شود.

ب: $W(A) = \{\langle Ax, x \rangle : \|x\| = 1\}$ برد عددی A نامیده می‌شود.

ج: $r(A) = \max_{i \in I} |\lambda_i|$ شعاع طیفی A نامیده می‌شود (λ_i هامقادیر ویژه‌ی ماتریس A هستند).

د: $w(A) = \sup\{|\lambda|, \lambda \in W(A)\}$ شعاع عددی A نامیده می‌شود.

ه: $\|A\|$ نرم طیفی A نامیده می‌شود.

تعریف ۸.۱.۱ ماتریس A نرمال نامیده می‌شود هرگاه $A^*A = AA^*$ باشد.

تعریف ۹.۱.۱ ماتریس A هرمیتی نامیده می‌شود هرگاه $A = A^* = (\bar{A})^t$ باشد.

تعریف ۱۰.۱.۱ منظور از مقدار ویژه‌ی A ، اسکالر λ است که به ازای آن یک ماتریس $n \times 1$ ناصفر x وجود داشته باشد به طوری که $Ax = \lambda x$. این ماتریس ستونی x را بردار ویژه‌ی نظیر λ می‌نامند.

تعریف ۱۱.۱.۱ فرض کنید $A \in M_n(\mathbb{C})$ ، آنگاه ماتریس متمم A برابر با ماتریس $n \times n$ با نماد $adj A$ تعریف می شود به طوریکه $[adj A]_{ij} = (-1)^{i+j} \det A_{ji}$.

تعریف ۱۲.۱.۱ برای هر ماتریس $A = [a_{ij}] \in M_n(\mathbb{C})$ نامساوی چور^۳ به صورت زیر بیان می شود:

$$\sum_{j=1}^n |\lambda_j(A)|^2 \leq \sum_{i,j=1}^n |a_{ij}|^2 \quad (۲)$$

۲.۱ قضایای پایه

در این بخش چند قضیه از آنالیز مختلط که در فصول بعدی مورد نیاز هستند بیان می شود.

قضیه ۱.۲.۱ (قضیه اساسی جبر) اگر $P(z) = \sum_{i=0}^n a_i z^i$ ($a_n \neq 0$) یک چند جمله‌ای از درجه n باشد، آنگاه $z_1, z_2, \dots, z_n \in \mathbb{C}$ موجودند به طوری که

$$P(z) = a_n \prod_{i=1}^n (z - z_i) \quad (۳)$$

و z_i ها لزوماً متمایز نیستند.

قضیه ۲.۲.۱ چند جمله‌ای

$$Q(x) = x^n - |a_{n-1}|x^{n-1} - |a_{n-2}|x^{n-2} - \dots - |a_1|x - |a_0|$$

به طوری که a_i ها ضرایب مختلط باشند، ریشه‌ی مثبت و یکتا دارد. [۴]

برهان: بدیهی است وقتی $x \rightarrow \infty$ ، $Q(x) \rightarrow \infty$ و همچنین برای $0 < \epsilon < 0$ ، $Q(x) < 0$ می باشد، بنابراین $Q(x)$ حداقل یک صفر مثبت دارد.

اثبات یکتایی

فرض کنید $Q(x)$ دو ریشه‌ی مثبت و یکتا داشته باشد.

$$Q_*(x) = x^n \left(\frac{1}{x^n} - C_{n-1} \frac{1}{x^{n-1}} - C_{n-2} \frac{1}{x^{n-2}} - \dots - C_1 \frac{1}{x} - C_0 \right)$$

$$Q_*(x) = x^n Q\left(\frac{1}{x}\right) = -|a_0|x^n - |a_1|x^{n-1} - \dots - |a_{n-1}|x + 1$$

با استفاده از قضیه رول Q_* یک نقطه‌ی بحرانی مثبت دارد ولی واضح است که برای $x > 0$ ، $Q_*(x) < 0$ می باشد.

$$Q_*(x) = -n|a_0|x^{n-1} - (n-1)|a_1|x^{n-2} - \dots - |a_{n-1}|$$

که یک تناقض است. $\square$

قضیه ۳.۲.۱ (کران کلاسیک یا قدیمی کوشی)

فرض کنید $P(z) = z^n + a_{n-1}z^{n-1} + \dots + a_1z + a_0$ یک چند جمله‌ای مختلط باشد، آنگاه همه‌ی صفرهای $P(z)$ در دیسک زیر قرار می گیرند.

$$\{z : |z| < \eta\} \subset \{z : |z| < 1 + a\} \quad (۴)$$

به طوری که $a = \max_{i \in I} |a_i|$ و η ریشه‌ی مثبت و یکتای چند جمله‌ای $Q(x)$ با ضرایب ثابت می باشد. به طوریکه

$$Q(x) = x^n - |a_{n-1}|x^{n-1} - |a_{n-2}|x^{n-2} - \dots - |a_1|x - |a_0|. \quad (۵)$$

قضیه ۴.۲.۱ صفرهای چند جمله‌ای $P(z)$ دقیقاً مقادیر ویژه‌ی ماتریس همراه $C(P)$ می باشند.

$$\text{قضیه ۵.۲.۱ اگر } T = a \otimes b \text{ آنگاه } w(t) = \frac{\|a\| \cdot \|b\| + |a|b|}{4}$$

فصل ۲

کران برای صفرهای چند جمله‌ای با استفاده
از ضرایب

۱.۲ اعداد فیوناتچی

در این بخش از اعداد فیوناتچی و ضرایب چند جمله‌ای استفاده کرده و یک ناحیه حلقه‌ای شامل صفرهای چند جمله‌ای به دست می‌آوریم .

لم ۱.۱.۲ برای اعداد فیوناتچی و ضرایب چند جمله‌ای رابطه‌ی زیر برقرار است :

$$\sum_{k=1}^n \tau^{n-k} \tau^k F_k C(n, k) = F_{\tau n} \quad (1)$$

و $F_n = a\alpha^n + b\beta^n$ به طوری که $a = \frac{1}{\sqrt{\delta}}$ و $b = \frac{-1}{\sqrt{\delta}}$ و $\alpha = \frac{(1+\sqrt{\delta})}{\tau}$ و $\beta = \frac{(1-\sqrt{\delta})}{\tau}$.

برهان:

$$\begin{aligned} \sum_{k=1}^n \binom{n}{k} \tau^{n-k} \tau^k F_k &= \sum_{k=1}^n \binom{n}{k} (1 - \alpha\beta)^{n-k} (1 - \tau\alpha\beta)^k F_k \\ &= \sum_{k=1}^n \binom{n}{k} (\alpha^{\tau} + \alpha\beta + \beta^{\tau})^{n-k} (\alpha^{\tau} + \alpha^{\tau}\beta + \alpha\beta^{\tau} + \beta^{\tau})^k F_k \\ &= \sum_{k=0}^n (-1)^{(n-k)} \binom{n}{k} (\alpha\beta)^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} \right)^{n-k} \\ &\quad \times \left(\sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} \right)^k (a\alpha^k + b\beta^k) \\ &= a\alpha^n \left\{ \sum_{k=0}^n (-1)^{n-k} \binom{n}{k} \beta^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} \right)^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} \right)^k \right\} \\ &\quad + b\beta^n \left\{ \sum_{k=0}^n (-1)^{n-k} \binom{n}{k} \alpha^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} \right)^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} \right)^k \right\} \\ &= a\alpha^n \left\{ \sum_{k=0}^n (-1)^{n-k} \binom{n}{k} \left(\sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} \right)^k \left(\sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell+1} \alpha^{\tau-\ell} \right)^{n-k} \right\} \\ &\quad + b\beta^n \left\{ \sum_{k=0}^n (-1)^{n-k} \binom{n}{k} \left(\sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} \right)^k \left(\sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} \right)^{n-k} \right\} \\ &= a\alpha^n \left\{ \sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} - \sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell+1} \alpha^{\tau-\ell} \right\}^n \\ &\quad + b\beta^n \left\{ \sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} - \sum_{\ell=0}^{\tau} \beta^{\ell} \alpha^{\tau-\ell} \right\}^n \\ &= a\alpha^n (\alpha^{\tau})^n + b\beta^n (\beta^{\tau})^n = a\alpha^{\tau n} + b\beta^{\tau n} = F_{\tau n}. \end{aligned}$$

□

قضیه ۲.۱.۲ فرض کنید $(a_k \neq 0)$ $A(z) = \sum_{k=0}^n a_k z^k$ یک چند جمله‌ای مختلط غیر ثابت و z یک صفر $p(z)$ باشد. آنگاه همه‌ی صفرهای چند جمله‌ای در حلقه‌ی

$$C = \{z \in \mathbb{C} : r_1 \leq |z| \leq r_2\}$$

قرار می‌گیرند به طوری که

$$r_1 = \frac{1}{2} \min_{1 \leq k \leq n} \left\{ \frac{2^n F_k C(n, k)}{F_n} \left| \frac{a_0}{a_k} \right| \right\}^{\frac{1}{k}} \quad (2)$$

و

$$r_2 = \frac{1}{2} \max_{1 \leq k \leq n} \left\{ \frac{F_n}{2^n F_k C(n, k)} \left| \frac{a_{n-k}}{a_n} \right| \right\}^{\frac{1}{k}}. \quad (3)$$

برهان: برای اثبات قضیه از رابطه‌ی زیر استفاده می‌شود:

$$\sum_{k=1}^n 2^{n-k} 2^k F_k C(n, k) = F_n \quad (4)$$

با استفاده از رابطه‌ی (۲) داریم:

$$r_1^k \leq \frac{2^{n-k} 2^k F_k C(n, k)}{F_n} \left| \frac{a_0}{a_k} \right| \quad k = 1, 2, \dots, n \quad (5)$$

باید نشان دهیم $|z| \leq r_1$.

فرض کنید $|z| < r_1$ (فرض خلف)

$$\begin{aligned} |A(z)| &= \left| \sum_{k=0}^n a_k z^k \right| \\ &\geq |a_0| - \sum_{k=1}^n |a_k| |z|^k \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &> |a_0| - \sum_{k=1}^n |a_k| r_1^k \\
 &= |a_0| \left(1 - \sum_{k=1}^n \left| \frac{a_k}{a_0} \right| r_1^k \right) \quad (6)
 \end{aligned}$$

از (۵) داریم :

$$\left| \frac{a_k}{a_0} \right| r_1^k \leq \frac{\Upsilon^{n-k} \Upsilon^k F_k C(n, k)}{F_{\Upsilon n}} \quad k = 1, 2, \dots, n. \quad (7)$$

با جایگذاری (۷) در (۶) ، داریم :

$$|A(z)| > |a_0| \left(1 - \sum_{k=1}^n \left| \frac{a_k}{a_0} \right| r_1^k \right) \geq |a_0| \left(1 - \sum_{k=1}^n \frac{\Upsilon^{n-k} \Upsilon^k F_k C(n, k)}{F_{\Upsilon n}} \right) = 0 \quad (8)$$

ثابت شد اگر $|z| < r_1$ ، آنگاه $A(z) > 0$. در نتیجه $A(z)$ هیچ صفری در $\{z \in \mathbb{C} : |z| < r_1\}$ ندارد، بنابراین داریم :

$$|z| \geq r_1$$

بدیهی است همه‌ی صفرهای $A(z)$ قدر مطلقاً کمتر یا مساوی ریشه‌ی مثبت و یکتای معادله‌ی

$$G(z) = |a_n|z^n - |a_{n-1}|z^{n-1} - \dots - |a_1|z - |a_0| = 0 \quad (9)$$

دارند. [۲۸]

برای اثبات قسمت دوم قضیه کفایت نشان دهیم $G(r_2) \geq 0$.

با استفاده از رابطه‌ی (۳) داریم :

$$\left| \frac{a_{n-k}}{a_n} \right| \leq \frac{\Upsilon^{n-k} \Upsilon^k F_k C(n, k)}{F_{\Upsilon n}} r_2^k \quad k = 1, 2, \dots, n \quad (10)$$

بنابراین

$$G(r_2) = |a_n| \left[r_2^n - \sum_{k=1}^n \left| \frac{a_{n-k}}{a_n} \right| r_2^{n-k} \right]$$

$$\begin{aligned} &\geq |a_n| \left[r_{\Psi}^n - \sum_{k=1}^n \left(\frac{\Psi^{n-k} \Psi^k F_k C(n, k)}{F_{\Psi}^n} r_{\Psi}^k \right) r_{\Psi}^{n-k} \right] \\ &= |a_n| r_{\Psi}^n \left(1 - \sum_{k=1}^n \frac{\Psi^{n-k} \Psi^k F_k C(n, k)}{F_{\Psi}^n} \right) = 0. \end{aligned}$$

□

قضیه ۳.۱.۲ فرض کنید r و s ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم $x^2 - ax - b = 0$ و a و b اعداد

حقیقی و مثبت باشند. دو دنباله‌ی $\{A_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ و $\{B_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ به صورت زیر تعریف می‌شوند:

$$A_n = cr^n + ds^n, \quad B_n = \sum_{k=0}^{n-1} r^k s^{n-1-k}$$

به طوری که c و d اعداد ثابت حقیقی باشند.

اگر $j \geq 2$ آنگاه

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (bB_{j-1})^{n-k} B_j^k A_k = A_{jn}. \quad (11)$$

در جمله‌ی قبل اگر $r \neq s$ ، $B_n = (r^n - s^n)/(r - s)$ و اگر $r = s$ ، $B_n = ns^{n-1}$.

برهان: از معادله‌ی درجه‌ی دوم $x^2 - ax - b = 0$ داریم:

$$a = r + s, \quad b = -rs.$$

با جایگذاری a و b و A_n و B_n در (۱۱) داریم:

$$\begin{aligned} &\sum_{k=0}^n (-1)^{n-k} \binom{n}{k} (rs)^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-2} s^{\ell} r^{j-2-\ell} \right)^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-1} s^{\ell} r^{j-1-\ell} \right)^k (cr^k + ds^k) \\ &= \sum_{k=0}^n (-1)^{n-k} \binom{n}{k} r^{n-k} s^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-2} s^{\ell} r^{j-2-\ell} \right)^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-1} s^{\ell} r^{j-1-\ell} \right)^k cr^k \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& + \sum_{k=0}^n (-1)^{n-k} \binom{n}{k} r^{n-k} s^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-2} s^\ell r^{j-2-\ell} \right)^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-1} s^\ell r^{j-1-\ell} \right)^k ds^k \\
& = cr^n \left\{ \sum_{k=0}^n (-1)^{n-k} \binom{n}{k} s^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-2} s^\ell r^{j-2-\ell} \right)^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-1} s^\ell r^{j-1-\ell} \right)^k \right\} \\
& + ds^k \left\{ \sum_{k=0}^n (-1)^{n-k} \binom{n}{k} r^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-2} s^\ell r^{j-2-\ell} \right)^{n-k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-1} s^\ell r^{j-1-\ell} \right)^k \right\} \\
& = cr^n \left\{ \sum_{k=0}^n (-1)^{n-k} \binom{n}{k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-1} s^\ell r^{j-1-\ell} \right)^k \left(\sum_{\ell=0}^{j-2} s^{\ell+1} r^{j-2-\ell} \right)^{n-k} \right\} \\
& + ds^n \left\{ \sum_{k=0}^n (-1)^{n-k} \binom{n}{k} \left(\sum_{\ell=0}^{j-1} s^\ell r^{j-1-\ell} \right)^k \left(\sum_{\ell=0}^{j-2} s^\ell r^{j-1-\ell} \right)^{n-k} \right\} \\
& = cr^n \left\{ \sum_{\ell=0}^{j-1} s^\ell r^{j-1-\ell} - \sum_{\ell=0}^{j-2} s^{\ell+1} r^{j-2-\ell} \right\}^n \\
& + ds^n \left\{ \sum_{\ell=0}^{j-1} s^\ell r^{j-1-\ell} - \sum_{\ell=0}^{j-2} s^\ell r^{j-1-\ell} \right\}^n \\
& = cr^n (r^{j-1})^n + ds^n (s^{j-1})^n = cr^{jn} + ds^{jn} = A_{jn}
\end{aligned}$$

□

توجه کنید اگر $a = b = 1$ و $j = 2, 3$ ، از رابطه‌ی $\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (bB_{j-1})^{n-k} B_j^k A_k = A_{jn}$ اتحادهای

cecaro به دست می‌آید به طوری که

اگر $j = 2$ داریم:

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} F_k = F_{2n} \quad (12)$$

و اگر $j = 3$

$$\sum_{k=0}^n 2^k \binom{n}{k} F_k = F_{3n} \quad (13)$$

قضیه ۴.۱.۲ فرض کنید $A(z) = \sum_{k=0}^n a_k z^k$ ($a_k \neq 0$) یک چند جمله‌ای مختلط غیر

ثابت و z یک صفر $p(z)$ باشد. آنگاه برای $j \geq 2$ ، همگی صفرهای چند جمله‌ای در حلقه‌ی

$C = \{z \in \mathbb{C} : r_1 \leq |z| \leq r_2\}$ قرار می‌گیرند، به طوری که

$$r_1 = \min_{1 \leq k \leq n} \left\{ \frac{\binom{n}{k} A_k B_j^k (b B_{j-1})^{n-k}}{A_{jn}} \left| \frac{a_0}{a_k} \right| \right\}^{\frac{1}{k}} \quad (14)$$

و

$$r_2 = \max_{1 \leq k \leq n} \left\{ \frac{A_{jn}}{\binom{n}{k} A_k B_j^k (b B_{j-1})^{n-k}} \left| \frac{a_{n-k}}{a_n} \right| \right\}^{\frac{1}{k}} \quad (15)$$

برهان: برای اثبات کافی است نشان دهیم $r_1 \leq |z|$ فرض کنید $|z| < r_1$ (فرض خلف)، آنگاه از

$$A(z) = \sum_{k=0}^n a_k z^k \quad \text{داریم:}$$

$$\begin{aligned} |A(z)| &= \left| \sum_{k=0}^n a_k z^k \right| \\ &\geq |a_0 + \sum_{k=1}^n a_k z^k| \\ &\geq |a_0| - \sum_{k=1}^n |a_k| |z|^k \\ &> |a_0| - \sum_{k=1}^n |a_k| r_1^k \\ &= |a_0| \left(1 - \sum_{k=1}^n \left| \frac{a_k}{a_0} \right| r_1^k \right) \end{aligned} \quad (16)$$

با استفاده از تعریف r_1 داریم:

$$\left| \frac{a_k}{a_0} \right| r_1^k \leq \frac{\binom{n}{k} A_k B_j^k (b B_{j-1})^{n-k}}{A_{jn}}, \quad k = 1, 2, \dots, n. \quad (17)$$

با جایگذاری (۱۷) در (۱۶) داریم:

$$|A(z)| > |a_0| \left(1 - \sum_{k=1}^n \left| \frac{a_k}{a_0} \right| r_1^k \right) \geq |a_0| \left(1 - \sum_{k=1}^n \frac{\binom{n}{k} A_k B_j^k (b B_{j-1})^{n-k}}{A_{jn}} \right) = 0. \quad (18)$$

بنابراین $A(z)$ هیچ صفری در $\{z \in \mathbb{C} : |z| < r_1\}$ ندارد. واضح است که تمامی صفرهای $A(z)$

قدر مطلقاً کمتر یا مساوی ریشه‌ی مثبت و یکتای معادله‌ی زیر دارند :

$$B(z) = |a_n|z^n - |a_{n-1}|z^{n-1} - \dots - |a_1|z - |a_0| = 0$$

قسمت دوم قضیه اثبات خواهد شد اگر نشان دهیم $B(r_2) \geq 0$.

با استفاده از تعریف r_2 داریم :

$$\left| \frac{a_{n-k}}{a_n} \right| \leq \frac{\binom{n}{k} A_k B_j^k (bB_{j-1})^{n-k}}{A_{jn}} r_2^k, \quad k = 1, 2, \dots, n \quad (19)$$

بنابراین

$$\begin{aligned} B(r_2) &= |a_n| \left[r_2^n - \sum_{k=1}^n \left| \frac{a_{n-k}}{a_n} \right| r_2^{n-k} \right] \geq |a_n| \left[r_2^n - \sum_{k=1}^n \left(\frac{\binom{n}{k} A_k B_j^k (bB_{j-1})^{n-k}}{A_{jn}} r_2^k \right) r_2^{n-k} \right] \\ &= |a_n| r_2^n \left(1 - \sum_{k=1}^n \frac{\binom{n}{k} A_k B_j^k (bB_{j-1})^{n-k}}{A_{jn}} \right) = 0. \end{aligned} \quad (20)$$

□

نتیجه ۵.۱.۲ فرض کنید $A(z) = \sum_{k=0}^n a_k z^k$ ($a_k \neq 0$) یک چند جمله‌ای مختلط غیر ثابت

باشد. آنگاه تمامی صفرهای آن در حلقه‌ی $C = \{z \in \mathbb{C} : r_1 \leq |z| \leq r_2\}$ قرار می‌گیرند، به طوری

که

$$r_1 = \min_{1 \leq k \leq n} \left\{ \frac{\sqrt[k]{P_k} P_k \binom{n}{k} |a_0|}{P_n} \left| \frac{a_0}{a_k} \right| \right\}^{\frac{1}{k}} \quad (21)$$

و

$$r_2 = \max_{1 \leq k \leq n} \left\{ \frac{P_n}{\sqrt[k]{P_k} P_k \binom{n}{k}} \left| \frac{a_{n-k}}{a_n} \right| \right\}^{\frac{1}{k}} \quad (22)$$

برهان: طبق رابطه‌ی (۱۱) داریم:

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (bB_{j-1})^{n-k} B_j^k A_k = A_{jn}$$

رابطه‌ی فوق را برای اعداد پل^۱ می نویسیم. داریم:

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} B_{j-1}^{n-k} B_j^k P_k = P_{jn}$$

با قرار دادن $j = 2$ در رابطه‌ی قبل و با به کار بردن قضیه‌ی (۴.۱.۲) نتیجه ثابت خواهد شد. □
در این قسمت $Q(x)$ به صورت زیر تعریف می شود:

$$Q(x) = x^n - |a_{n-1}|x^{n-1} - |a_{n-2}|x^{n-2} - \dots - |a_1|x - |a_0| \quad (23)$$

چند جمله‌ای $Q(x)$ تنها یک ریشه‌ی مثبت و یکتا مانند η دارد. هم چنین داریم:

$$Q(x) < 0 \quad \forall x \in (0, \eta) \quad , \quad Q(\eta) = 0 \quad , \quad Q(x) > 0 \quad \forall x \in (\eta, \infty)$$

چند جمله‌ای درجه ۳ با ضرایب حقیقی $Q_3(x)$ به صورت زیر تعریف می شود:

$$Q_3(x) \equiv x^3 + (2 - |a_{n-1}|)x^2 + (1 - |a_{n-1}| - |a_{n-2}|)x - a \quad (24)$$

$$a = \max_{i \in I} |a_i| \text{ و}$$

به آسانی می توان نتیجه گرفت که چند جمله‌ای $Q_3(x) = 0$ نیز ریشه‌ی مثبت و یکتا مانند δ_3 دارد.

قضیه ۶.۱.۲ همه صفرهای چند جمله‌ای $P(z)$ در

$$|z| \leq \frac{1}{2} \{1 + |a_{n-1}| + \sqrt{(1 - |a_{n-1}|)^2 + 4a}\} \quad (25)$$

قرار دارند. [۶]

قضیه ۷.۱.۲ همه صفرهای چند جمله‌ای $P(z)$ در

$$\{z : |z| < \eta\} \subset \{z : |z| < 1 + \delta_3\} \subseteq \{z : |z| < 1 + a\} \quad (26)$$

قرار می‌گیرند، به طوری که δ_3 ریشه‌ی مثبت و یکتای معادله

$$Q_3(x) \equiv x^3 + (2 - |a_{n-1}|)x^2 + (1 - |a_{n-1}| - |a_{n-2}|)x - a = 0 \quad (27)$$

می‌باشد و $a = \max_{i \in I} |a_i|$ [۲۹].

قضیه ۸.۱.۲ همه صفرهای چند جمله‌ای $P(z)$ در

$$\{z : |z| < \eta\} \subset \{z : |z| < 1 + \delta_4\} \subseteq \{z : |z| < 1 + \delta_3\} \subseteq \{z : |z| < 1 + a\} \quad (28)$$

قرار می‌گیرند، به طوری که δ_4 ریشه‌ی مثبت و یکتای معادله‌ی

$$Q_4(x) \equiv x^4 + (3 - |a_{n-1}|)x^3 + (3 - 2|a_{n-1}|)x^2 + (1 - |a_{n-1}| - |a_{n-2}| - |a_{n-3}|)x - a = 0 \quad (29)$$

می‌باشد [۲۹].

لم ۹.۱.۲ فرض کنید

$$P(z) = z^n + \sum_{j=0}^{n-1} a_j z^j, \quad a = \max_{j \in I} |a_j|,$$

$Q_k(x)$ به صورت زیر تعریف می‌شود :

$$Q_k(x) \equiv x^k + \sum_{v=2}^k \left[C_{k-v}^{k-1} - \sum_{j=1}^{v-1} C_{k-v}^{k-j-1} |a_{n-j}| \right] x^{k+1-v} - a = 0 \quad (30)$$

و برای $k > n$ داریم

$$\left[x^n + (n - |a_{n-1}|)x^{n-1} + \left(\frac{n(n-1)}{2} - (n-1)|a_{n-1}| \right) x^{n-2} + \dots \right. \\ \left. + (\lambda - |a_{n-1}| - \dots - |a_0|) - a \frac{(\lambda + x)^{n-(k-1)}}{x} \right] = \frac{(\lambda + x)^{n-(k-1)}}{x} Q_k(x).$$

برهان: برای اثبات لم فوق از بسط دو جمله‌ای استفاده می‌شود.

$$(\lambda + x)^{(k-1)-n} = x^{(k-1)-n} + (k-1-n)x^{(k-1)-n-1} + \dots + (k-1-n)x + \lambda$$

فرض کنید $k > n$ ، بنابراین

$$\begin{aligned} & (\lambda + x)^{(k-1)-n} \left[x^n + (n - |a_{n-1}|)x^{n-1} + \dots + (n - (n-1)|a_{n-1}| - \dots - |a_1|)x \right. \\ & \left. + (\lambda - |a_{n-1}| - \dots - |a_0|) - a \frac{(\lambda + x)^{n-(k-1)}}{x} \right] \\ &= x^n \left[x^{(k-1)-n} + (k-1-n)x^{(k-1)-n-1} + \dots + (k-1-n)x + \lambda \right] \\ &+ (n - |a_{n-1}|)x^{n-1} \left[x^{(k-1)-n} + (k-1-n)x^{(k-1)-n-1} + \dots + (k-1-n)x + \lambda \right] + \\ &\vdots \\ &+ (n - (n-1)|a_{n-1}| - \dots - |a_1|)x \left[x^{(k-1)-n} + (k-1-n)x^{(k-1)-n-1} + \dots + (k-1-n)x + \lambda \right] \\ &+ (\lambda - |a_{n-1}| - \dots - |a_0|) \left[x^{(k-1)-n} + (k-1-n)x^{(k-1)-n-1} + \dots + (k-1-n)x + \lambda \right] - \frac{a}{x} \\ &x^{k-1} + (k-1-n + n - |a_{n-1}|)x^{k-2} + \dots + [n - (n-1)|a_{n-1}| - \dots - 2|a_2| - |a_1| \\ &+ (\lambda - |a_{n-1}| - \dots - |a_0|)(k-1-n)]x + (\lambda - |a_{n-1}| - \dots - |a_0|) - \frac{a}{x} \\ &= \frac{Q_k(x)}{x} \end{aligned}$$

با ضرب کردن طرفین رابطه‌ی فوق در $(\lambda + x)^{n-(k-1)}$ اثبات لم به پایان می‌رسد. □

قضیه ۱۰.۱.۲ همه صفرهای چند جمله‌ای $P(z)$ در

$$\{z : |z| < 1 + \delta_k\} \subseteq \{z : |z| < 1 + \delta_{k-1}\} \cdots \subseteq \{z : |z| < 1 + \delta_1\} \subseteq \{z : |z| < 1 + a\}$$

قرار می‌گیرند به طوری که δ_k ریشه مثبت و یکتای k امین درجه معادله‌ی

$$Q_k(x) \equiv x^k + \sum_{v=2}^k \left[C_{k-v}^{k-1} - \sum_{j=1}^{v-1} C_{k-v}^{k-j-1} |a_{n-j}| \right] x^{k+1-v} - a = 0 \quad (31)$$

می‌باشد و $a = \max_{j \in I} |a_j|$ و اگر $0 < j < \infty$ و برای عدد صحیح و مثبت k ، ضرایب چند

جمله‌ای هستند که به صورت

$$C_k^m = \frac{m!}{k!(m-k)!}, \quad 0! = 1$$

تعریف می‌شوند، به طوری که اگر $k < \infty$ آنگاه $C_k^m = 0$.

برهان:

$$\begin{aligned} Q(1 + \delta_k) &= (1 + \delta_k)^n - |a_{n-1}|(1 + \delta_k)^{n-1} - |a_{n-2}|(1 + \delta_k)^{n-2} - \\ &|a_{n-3}|(1 + \delta_k)^{n-3} - \cdots - |a_1|(1 + \delta_k) - |a_0| \\ &\geq (1 + \delta_k)^n - |a_{n-1}|(1 + \delta_k)^{n-1} - \cdots - |a_{n-(k-1)}|(1 + \delta_k)^{n-(k-1)} - \\ &a(1 + \delta_k)^{n-k} - \cdots - a(1 + \delta_k) - a \\ &= (1 + \delta_k)^n - |a_{n-1}|(1 + \delta_k)^{n-1} - \cdots - |a_{n-(k-1)}|(1 + \delta_k)^{n-(k-1)} - \\ &a \left[\frac{(1 + \delta_k)^{n-k+1} - 1}{\delta_k} \right] \\ &> (1 + \delta_k)^{n-(k-1)} \left[(1 + \delta_k)^{k-1} - |a_{n-1}|(1 + \delta_k)^{k-2} - \right. \\ &|a_{n-2}|(1 + \delta_k)^{k-3} - \cdots - |a_{n-(k-1)}| \left. - \frac{a}{\delta_k} \right] \\ &= \frac{(1 + \delta_k)^{n-(k-1)}}{\delta_k} \left[(1 + \delta_k)^{k-1} \delta_k - |a_{n-1}|(1 + \delta_k)^{k-2} \delta_k - \right. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& |a_{n-2}|(1 + \delta_k)^{k-2} \delta_k - \dots - |a_{n-(k-1)}| \delta_k - a \\
&= \frac{(1 + \delta_k)^{n-(k-1)}}{\delta_k} \left[\delta_k^k + (k-1 - |a_{n-1}|) \delta_k^{k-1} \right. \\
&+ \left. \left(\frac{(k-1)(k-2)}{2} - (k-2)|a_{n-1}| - |a_{n-2}| \right) \delta_k^{k-2} + \right. \\
&\vdots \\
&+ \left. (1 - |a_{n-1}| - |a_{n-2}| - \dots - |a_{n-(k-1)}|) \delta_k - a \right] \\
&= \frac{(1 + \delta_k)^{n-(k-1)}}{\delta_k} Q_k(\delta_k) \\
&= 0
\end{aligned}$$

بنابراین $Q(1 + \delta_k) > 0$. از آن جایی که $Q(0) = -|a_0| < 0$ می باشد، می توان گفت اگر η ریشه‌ی مثبت و یکتای چند جمله‌ای $Q(x)$ باشد، بنابراین

$$\eta < 1 + \delta_k.$$

اگر $k > n$ ، با استفاده از بسط چند جمله‌ای داریم:

$$\begin{aligned}
Q(1 + \delta_k) &= (1 + \delta_k)^n - |a_{n-1}|(1 + \delta_k)^{n-1} - |a_{n-2}|(1 + \delta_k)^{n-2} - \\
&|a_{n-3}|(1 + \delta_k)^{n-3} - \dots - |a_1|(1 + \delta_k) - |a_0| \\
&= \delta_k^n + n\delta_k^{n-1} + \frac{n(n-1)}{2} \delta_k^{n-2} + \dots + \frac{n(n-1)}{2} \delta_k^2 + n\delta_k + 1 \\
&- |a_{n-1}| \left(\delta_k^{n-1} + (n-1)\delta_k^{n-2} + \frac{(n-1)(n-2)}{2} \delta_k^{n-3} + \dots \right. \\
&+ \left. \frac{(n-1)(n-2)}{2} \delta_k^2 + (n-1)\delta_k + 1 \right) - \\
&\vdots \\
&- |a_1| \delta_k - |a_1| - |a_0| \\
&> \delta_k^n + (n - |a_{n-1}|) \delta_k^{n-1} + \left(\frac{n(n-1)}{2} - (n-1)|a_{n-1}| \right) \delta_k^{n-2} + \dots
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& +(n - (n - 1)|a_{n-1}| - (n - 2)|a_{n-2}| - \dots - 2|a_2| - |a_1|)\delta_k \\
& + (1 - |a_{n-1}| - \dots - |a_0|) - a \frac{(1 + \delta_k)^{n-(k-1)}}{\delta_k} \\
& \frac{(1 + \delta_k)^{n-(k-1)}}{\delta_k} Q_k(\delta_k), \\
& = 0.
\end{aligned}$$

بنابراین

$$Q(1 + \delta_k) > 0$$

که نتیجه می دهد

$$\eta < 1 + \delta_k.$$

حال فرض می کنیم $\hat{z} \in Z[P(z)]$ (مجموعه‌ی همه‌ی صفرهای چند جمله‌ای $P(z)$) به طوری که

$$P(\hat{z}) \equiv \hat{z}^n + a_{n-1}\hat{z}^{n-1} + \dots + a_1\hat{z} + a_0 = 0.$$

آنگاه داریم

$$\begin{aligned}
|\hat{z}|^n & = |\hat{z}^n| \\
& = |a_{n-1}\hat{z}^{n-1} + a_{n-2}\hat{z}^{n-2} + \dots + a_1\hat{z} + a_0| \\
& \leq |a_{n-1}||\hat{z}|^{n-1} + |a_{n-2}||a_{n-2}||\hat{z}|^{n-2} + \dots + |a_1||\hat{z}| + |a_0|
\end{aligned}$$

بنابراین

$$Q(|\hat{z}|) = |\hat{z}|^n - |a_{n-1}||\hat{z}|^{n-1} - |a_{n-2}||\hat{z}|^{n-2} - \dots - |a_1||\hat{z}| - |a_0| \leq 0$$

در نتیجه

$$|\hat{z}| \leq \eta$$

که نشان می دهد همه‌ی صفرهای چند جمله‌ای $P(z)$ در $|z| < 1 + \delta_k$ قرار می گیرند .

حال برای کامل شدن اثبات کافی است نشان دهیم $\delta_k \leq \delta_{k-1}$ و از آن جایی که δ_{k-1} ریشه‌ی مثبت

ویکتای $Q_{k-1}(x) = 0$ می‌باشد، داریم $Q_{K-1}(\delta_{k-1}) = 0$.

بنابراین

$$\begin{aligned}
 Q_k(\delta_{k-1}) &= Q_k(\delta_{k-1}) - \delta_{k-1} Q_{k-1}(\delta_{k-1}) \\
 &= \left[\delta_{k-1}^k + \sum_{\nu=2}^k \left(C_{k-\nu}^{k-1} - \sum_{j=1}^{\nu-1} C_{k-\nu}^{k-j-1} |a_{n-j}| \right) \delta_{k-1}^{k+1-\nu} - a \right] \\
 &\quad - \left[\delta_{k-1}^k + \sum_{\nu=2}^{k-1} \left(C_{k-1-\nu}^{k-2} - \sum_{j=1}^{\nu-1} C_{k-1-\nu}^{k-j-2} |a_{n-j}| \right) \delta_{k-1}^{k+1-\nu} + a \delta_{k-1} \right] \\
 &\quad - \left[\delta_{k-1}^{k-1} + \sum_{\nu=2}^{k-1} \left(C_{k-1-\nu}^{k-2} - \sum_{j=1}^{\nu-1} C_{k-1-\nu}^{k-j-2} |a_{n-j}| \right) \delta_{k-1}^{k-\nu} + a \right] \\
 &= \left[(k-1 - |a_{n-1}|) \delta_{k-1}^{k-1} + \left(\frac{(k-1)(k-2)}{2} - (k-2)|a_{n-1}| - |a_{n-2}| \right) \delta_{k-1}^{k-2} \right. \\
 &\quad + \left(\frac{(k-1)(k-2)(k-3)}{3} - \frac{(k-2)(k-3)}{2} |a_{n-1}| \right. \\
 &\quad \left. \left. - (k-3)|a_{n-2}| - |a_{n-3}| \right) \delta_{k-1}^{k-3} \right. \\
 &\quad \vdots \\
 &\quad \left. + ((k-1) - (k-2)|a_{n-1}| - (k-3)|a_{n-2}| - \dots - |a_{n-(k-2)}|) \delta_{k-1}^2 \right. \\
 &\quad \left. + (1 - |a_{n-1}| - |a_{n-2}| - \dots - |a_{n-(k-1)}|) \delta_{k-1} \right] \\
 &\quad + \left[-(k-2 - |a_{n-1}|) \delta_{k-1}^{k-1} - \left(\frac{(k-2)(k-3)}{2} - (k-3)|a_{n-1}| - |a_{n-2}| \right) \delta_{k-1}^{k-2} \right. \\
 &\quad \left. - \left(\frac{(k-2)(k-3)(k-4)}{3} - \frac{(k-3)(k-4)}{2} |a_{n-1}| - (k-4)|a_{n-2}| \right. \right. \\
 &\quad \left. \left. - |a_{n-3}| \right) \delta_{k-1}^{k-3} \right. \\
 &\quad \vdots \\
 &\quad \left. - (1 - |a_{n-1}| - |a_{n-2}| - \dots - |a_{n-(k-2)}|) \delta_{k-1}^2 + a \delta_{k-1} \right] \\
 &\quad + \left[-\delta_{k-1}^{k-1} - (k-2 - |a_{n-1}|) \delta_{k-1}^{k-2} \right. \\
 &\quad \left. - \frac{(k-2)(k-3)}{2} - (k-3)|a_{n-1}| - |a_{n-2}| \right) \delta_{k-1}^{k-3} \\
 &\quad - \left(\frac{(k-2)(k-3)(k-4)}{3} - \frac{(k-3)(k-4)}{2} |a_{n-1}| \right. \\
 &\quad \left. - (k-4)|a_{n-2}| - |a_{n-3}| \right) \delta_{k-1}^{k-4}
 \end{aligned}$$

⋮

$$-(1 - |a_{n-1}| - |a_{n-2}| - \dots - |a_{n-(k-2)}|)\delta_{k-1}].$$

در نتیجه

$$\begin{aligned} Q_k(\delta_{k-1}) &= -|a_{n-(k-1)}|\delta_{k-1} + a\delta_{k-1} \\ &= \delta_{k-1}(a - |a_{n-(k-1)}|) \\ &\geq 0 \end{aligned}$$

بنابراین $Q_k(\delta_{k-1}) \geq 0$ و از آن جایی که $Q_k(\delta_k) = 0$ ، داریم:

$$\delta_k \leq \delta_{k-1}.$$

□

گویل^۲ در [۱۴] لم زیر را اثبات کرد.

لم ۱۱.۱.۲ فرض کنید $f(z)$ در $|z| \leq 1$ تحلیلی باشد و $f(0) = a$ و $f'(0) = b$ و $|a| < 1$ باشد و $|z| = 1$ ، $|f(z)| \leq 1$ باشد. آنگاه برای $|z| \leq 1$ داریم:

$$|f(z)| \leq \frac{(1 - |a|)|z|^2 + |b||z| + |a|(1 - |a|)}{|a|(1 - |a|)|z|^2 + |b||z| + (1 - |a|)} \quad (۳۲)$$

لم ۱۲.۱.۲ فرض کنید $f(z)$ در $|z| \leq R$ تحلیلی باشد و $f(0) = 0$ و $f'(0) = b$ و برای $|z| = R$ ، $|f(z)| \leq M$ آنگاه برای $|z| \leq R$ داریم:

$$|f(z)| \leq \frac{M|z|}{R^2} \frac{M|z| + R^2|b|}{M + |z||b|} \quad (۳۳)$$

این لم به آسانی با به کار بردن لم قبل برای تابع $\frac{f(Rz)}{M}$ به دست می آید.

لم ۱۳.۱.۲ فرض کنید n و j اعداد صحیح و مثبت باشند، به طوری که $n \geq j$ و $C_j^n = \frac{n!}{j!(n-j)!}$ ضرایب دو جمله‌ای باشند. آنگاه [۳]

$$n2^{n-1} = \sum_{j=1}^n jC_j^n. \quad (۳۴)$$

قضیه ۱۴.۱.۲ همه‌ی صفرهای چند جمله‌ای $P(z) = z^n + \sum_{j=0}^{n-1} a_j z^j$ در دیسک

$$\begin{aligned} R_1 \leq |z| \leq \{z : |z| < 1 + \delta_k\} &\subseteq \{z : |z| < 1 + \delta_{k-1}\} \cdots \\ &\subseteq \{z : |z| < 1 + \delta_1\} \subseteq \{z : |z| < 1 + a\} \end{aligned} \quad (۳۵)$$

قراردارند به طوریکه δ_k ریشه‌ی مثبت و یکتای k امین درجه‌ی معادله‌ی

$$Q_k(x) \equiv x^k + \sum_{v=2}^k \left[C_{k-v}^{k-1} - \sum_{j=1}^{v-1} C_{k-v}^{k-j-1} |a_{n-j}| \right] x^{k+1-v} - a = 0 \quad (۳۶)$$

می باشد و $a = \max_{j \in I} |a_j|$ ، اگر $a_j = 0$ و $j < 0$ برای عدد صحیح و مثبت k ، ضرایب چند

جمله‌ای هستند که به صورت

$$C_k^m = \frac{m!}{k!(m-k)!}, \quad 0! = 1$$

تعریف می شوند، به طوری که $k < 0$ ، $C_k^m = 0$ و

$$R_1 = \frac{-R^2 |a_1| (M - |a_0|) + \sqrt{4R^2 M^2 |a_0| + \{R^2 |a_1| (M - |a_0|)\}^2}}{2M^2} \quad (۳۷)$$

که در این معادله $M = \frac{R^{n+1} + (A-1)R^n - AR}{(R-1)}$ و $R = 1 + \delta_k$ و $a = \max_{0 \leq j \leq n-1} |a_j|$

برهان: با توجه به قضیه‌ی (۵.۲.۲) کافی است نشان دهیم چند جمله‌ای

$$P(z) = a_0 + \sum_{j=1}^{n-1} a_j z^j + z^n$$

هیچ صفری در $|z| < R_1$ ندارد.

فرض کنید $f(z) = \sum_{j=1}^{n-1} a_j z^j + z^n$. آنگاه در $|z| \leq R$ ، به طوری که $R = 1 + \delta_k$ داریم:

$$\begin{aligned} |f(z)| &\leq \max_{|z|=R} |f(z)| \\ &\leq R^n + \sum_{j=1}^{n-1} |a_j| R^j \\ &\leq R^n + a \sum_{j=1}^{n-1} R^j \\ &= R^n + a \left\{ \frac{R(R^{n-1} - 1)}{R - 1} \right\} \\ &= \frac{R^{n+1} + (a - 1)R^n - aR}{R - 1} \\ &= M \end{aligned}$$

از آن جایی که $f(0) = 0$ و $f'(0) = a_1$ ، بنابراین با به کار بردن لم (۷.۲.۲) برای تابع $f(z)$ داریم:

$$|f(z)| \leq \frac{M|z|}{R^2} \frac{M|z| + R^2|a_1|}{M + |z||a_1|} \quad \text{for } |z| \leq R \quad (38)$$

بنابراین برای $|z| \leq R$ داریم:

$$\begin{aligned} |P(z)| &= |a_0 + f(z)| \\ &\geq |a_0| - |f(z)| \\ &\geq |a_0| - \frac{M|z|}{R^2} \frac{M|z| + R^2|a_1|}{M + |z||a_1|} \\ &= \frac{-1}{R^2(M + |z||a_1|)} \left[M^2|z|^2 + R^2|a_1||z|(M - |a_0|) - |a_0|R^2M \right] \\ &> 0. \end{aligned}$$

□

قضیه ۱۵.۱.۲ فرض کنید $(a_j \neq 0)$ $P(z) = \sum_{j=0}^n a_j z^j$ یک چند جمله‌ای مختلط غیر ثابت

باشد. آنگاه همه‌ی صفرهای آن در حلقه‌ی

$$C = \{z \in \mathbb{C} : r_1 \leq |z| \leq r_2\} \quad (39)$$

قرار دارند، به طوری که

$$r_1 = \min_{1 \leq j \leq n} \left\{ \frac{j C_j^n}{n 2^{n-1}} \left| \frac{a_0}{a_j} \right| \right\}^{\frac{1}{j}}$$

$$r_2 = 1 + \delta_k$$

برهان: برای اثبات قضیه کافی است نشان دهیم $P(z)$ هیچ صفری در $|z| < r_1$ ندارد.

با استفاده از تعریف r_1 داریم:

$$r_1^j \leq \frac{j C_j^n}{n 2^{n-1}} \left| \frac{a_0}{a_j} \right|, \quad j = 1, 2, \dots, n \quad (40)$$

برای $|z| < r_1$ داریم:

$$\begin{aligned} |P(z)| &= \left| a_0 + \sum_{j=1}^n a_j z^j \right| \\ &\geq |a_0| - \sum_{j=1}^n |a_j| |z|^j \\ &> |a_0| - \sum_{j=1}^n |a_j| r_1^j \\ &= |a_0| \left(1 - \sum_{j=1}^n \left| \frac{a_j}{a_0} \right| r_1^j \right) \\ &\geq \left(1 - \frac{\sum_{j=1}^n j C_j^n}{n 2^{n-1}} \right) \\ &= 0 \end{aligned}$$

بنابراین اگر $|z| < r_1$ ، $|P(z)| > 0$ می‌باشد. در نتیجه $P(z)$ هیچ صفری در $|z| < r_1$ ندارد. $\square$

فصل ۳

کران برای صفرهای چند جمله‌ای با استفاده
از ماتریس همراه

۱.۳ مقدمه

فرض کنید

$$p(z) = z^n + a_n z^{n-1} + a_{n-1} z^{n-2} + \dots + a_2 z + a_1, \quad a_1 \neq 0 \quad (1)$$

یک چند جمله‌ای تکین از درجه‌ی $n \geq 3$ با ضرایب مختلط باشد. ماتریس

$$C(P) = \begin{bmatrix} -a_n & -a_{n-1} & \dots & -a_2 & -a_1 \\ 1 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (2)$$

ماتریس همراه نامیده می شود.

همان طور که در فصل اول بیان شد صفرهای چند جمله‌ای P دقیقاً مقادیر ویژه‌ی ماتریس $C(P)$ می باشند [۱۷].

ابدوراک مانوا^۱ و فوجی^۲ و کوبو^۳ قضیه‌ی زیر را ثابت کردند [۱] و [۱۰].

قضیه ۱.۱.۳ اگر z یک صفر $P(z) = 0$ باشد، آنگاه

$$|z| \leq \frac{1}{r} \left(|a_n| + \cos \frac{\pi}{n} + \sqrt{(|a_n| - \cos \frac{\pi}{n})^2 + \left(1 + \sqrt{\sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2}\right)^2} \right) \quad (3)$$

و

$$|z| \leq \cos \frac{\pi}{n+1} + \frac{1}{r} \left(|a_n| + \sqrt{\sum_{j=1}^n |a_j|^2} \right). \quad (4)$$

برهان: اثبات ۴)

از آن جایی که $C = s - e_1 \otimes a$ به طوری که

$$a = \begin{pmatrix} \overline{a_{n-1}} \\ \overline{a_{n-2}} \\ \vdots \\ \overline{a_0} \end{pmatrix} \quad (5)$$

$$e_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix} \quad (6)$$

$$s = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & \cdots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & 1 & 0 \end{pmatrix} \quad (7)$$

داریم:

$$w(C) = w(s - e_1 \otimes a) \leq w(s) + w(e_1 \otimes \overline{a}) = w(s) + \frac{\|a\| + |a_{n-1}|}{2} \quad (8)$$

حال $w(s)$ را محاسبه می‌کنیم.اگر $f \in \mathbb{C}^n$ و $f = (f_1, f_2, \dots, f_n)$ آنگاه داریم:

$$\langle sf, f \rangle = \langle (0, f_1, f_2, \dots, f_{n-1}), (f_1, f_2, \dots, f_n) \rangle = f_1 \tilde{f}_2 + f_2 \tilde{f}_3 + \dots + f_{n-1} \tilde{f}_n$$

در نتیجه

$$|\langle sf, f \rangle| \leq |f_1| |f_2| + \dots + |f_{n-1}| |f_n|$$

برای اثبات قضیه باید مقدار $\sup\{|f_1| |f_2| + \dots + |f_{n-1}| |f_n|\}$ ، با شرط $\sum_{i=1}^n |f_i|^2 = 1$ محاسبه

شود.

فرض کنید $r_i = |f_i|$ ، قرار دهید:

$$F(r_1, r_2, \dots, r_n, \lambda) = r_1 r_2 + \dots + r_{n-1} r_n - \lambda(\sum_{i=1}^n r_i^2 - 1)$$

آنگاه داریم :

$$\begin{aligned} \frac{\partial F}{\partial r_1} &= r_2 - 2\lambda r_1 = 0 \\ \frac{\partial F}{\partial r_2} &= r_1 + r_3 - 2\lambda r_2 = 0 \\ &\vdots \\ \frac{\partial F}{\partial r_{n-1}} &= r_{n-1} - 2\lambda r_n = 0 \end{aligned} \quad (9)$$

فرض کنید $x = (r_1, r_2, \dots, r_n)$ و

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ 1 & 0 & 1 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ & & & \ddots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad (10)$$

بنابراین $Ax = 2\lambda x$ و $A = 2B$ به طوری که B ماتریس هرمیتی است که دارای $\frac{1}{2}$ زیرقطری و $\frac{1}{2}$ بالا قطری و سایر جاها صفر می باشد. در نتیجه λ یک مقدار ویژه از B است که این مقادیر ویژه از B به صورت زیر می باشند :

$$\lambda = \cos \frac{k\pi}{n+1} \quad k = 1, 2, \dots, n$$

با ضرب کردن روابط (۹) در $r_1, r_2, r_3, \dots, r_n$ و جمع کردن آن ها داریم :

$$2(r_1 r_2 + \dots + r_{n-1} r_n) - 2\lambda(r_1^2 + \dots + r_n^2) = 0$$

$$\lambda = r_1 r_2 + \dots + r_{n-1} r_n$$

از آن جایی که مقدار λ برابر با $w(s)$ می باشد ، داریم :

$$w(s) = \sup\{\cos \frac{k\pi}{n+1} \quad k = 1, 2, \dots, n\}$$

$$w(s) = \sup \{ |\lambda| : \lambda \in W(s) \}$$

□

لم های زیر را می توان در [۱۸] و [۱۷] و [۳۰] و [۱۵] و [۱۷] مشاهده نمود.

لم ۲.۱.۳ فرض کنید $A \in M_n(\mathbb{C})$ به صورت زیر افراز شده باشد

$$A = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{bmatrix} \quad (11)$$

به طوری که A_{ij} یک ماتریس $n_i \times n_j$ برای $i, j = 1, 2$ و $n_1 + n_2 = n$ باشد.

اگر

$$\tilde{A} = \begin{bmatrix} \|A_{11}\| & \|A_{12}\| \\ \|A_{21}\| & \|A_{22}\| \end{bmatrix} \quad (12)$$

بنابراین

$$i) r(A) \leq r(\tilde{A}), \quad (13)$$

$$ii) w(A) \leq w(\tilde{A}), \quad (14)$$

$$iii) \|A\| \leq \|\tilde{A}\|. \quad (15)$$

فصل سوم کران برای صفرهای چند جمله‌ای با استفاده از ماتریس همراه

برهان: (i) در حالت کلی برای هر $B = (B_{ij})_{n \times n}$, $A = (A_{ij})_{n \times n}$ داریم:

$$\|\widetilde{AB}\| \leq \|\tilde{A}\tilde{B}\|$$

در حقیقت $\tilde{A}\tilde{B} - \widetilde{AB}$ یک ماتریس نامنفی است زیرا

$$\widetilde{AB} = (\|\sum_{k=1}^n A_{ik}B_{kj}\|)_{n \times n}$$

$$\tilde{A}\tilde{B} = (\sum_{k=1}^n \|A_{ik}\| \|B_{kj}\|)_{n \times n}$$

در نتیجه داریم:

$$\|\widetilde{AB}\| \leq \|\tilde{A}\tilde{B}\|$$

$$\implies \|A^m\| \leq \|\tilde{A}^m\| \leq \|\tilde{A}^m\|$$

$$r(A) \leq r(\tilde{A})$$

(ii) برای هر بردار $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)^T$ داریم:

$$|x| = (\|x_1\|, \dots, \|x_n\|)^T$$

اگر x یک بردار واحد در H باشد آنگاه $|x|$ یک بردار واحد در فضای هیلبرت $\mathbb{C}^n$ می باشد.

از آن جایی که

$$|\langle Ax, x \rangle| = |\sum_{i,j} \langle A_{ij}x_j, x_i \rangle| \leq \sum_{i,j} \|A_{ij}\| \|x_i\| \|x_j\| = (\tilde{A}|x|, |x|)$$

داریم:

$$w(A) = \sup |\langle Ax, x \rangle| \leq \sup \langle \tilde{A}|x|, |x| \rangle \leq w(\tilde{A})$$

$$w(A) \leq w(\tilde{A})$$

(iii) فرض کنید $x \in \mathbb{C}$

$$\|A\|^2 = \sup \|Ax\|^2 = \sup \langle A^*Ax, x \rangle = \sup |\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \sum_{k=1}^n \langle A_{kj}x_j, A_{ki}x_i \rangle|$$

$$\leq \sup \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \sum_{k=1}^n \|A_{kj}\| \|A_{ki}\| \|x_j\| \|x_i\|$$

Hilbert^۴

فصل سوم کران برای صفرهای چند جمله‌ای با استفاده از ماتریس همراه

$$= \sup(\tilde{A}^* \tilde{A} |x|, |x|) = \|\tilde{A}\|^2$$

در نتیجه

$$\|A\| \leq \|\tilde{A}\|$$

□

لم ۳.۱.۳ اگر $A = [a_{ij}] \in M_n(\mathbb{C})$ ، آنگاه

$$w(A) \leq w([|a_{ij}|]) = \frac{1}{r} r([|a_{ij}| + |a_{ji}|]). \quad (16)$$

لم ۴.۱.۳ فرض کنید T_n ماتریس سه قطری $n \times n$ به صورت زیر داده شده باشد:

$$T_n = \begin{bmatrix} 0 & \frac{1}{r} & 0 & \cdots & 0 \\ \frac{1}{r} & 0 & \frac{1}{r} & \cdots & 0 \\ 0 & \frac{1}{r} & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & \frac{1}{r} & 0 \end{bmatrix} \quad (17)$$

مقادیر ویژه T_n بصورت زیر می باشد:

$$\lambda_j = \cos \frac{j\pi}{n+1} \quad \text{for } j = 1, 2, \dots, n \quad (18)$$

همچنین بردارهای ویژه متناظر به صورت زیر می باشند:

$$v_j = \left[\sqrt{\frac{2}{n+1}} \sin \frac{j\pi}{n+1}, \sqrt{\frac{2}{n+1}} \sin \frac{2j\pi}{n+1}, \dots, \sqrt{\frac{2}{n+1}} \sin \frac{nj\pi}{n+1} \right]^t \quad (19)$$

و $j = 1, 2, \dots, n$.

لم ۵.۱.۳ فرض کنید $A \in M_n(\mathbb{C})$ دارای تجزیه‌ی دکارتی $A = B + iC$ باشد. آنگاه

$$W(A) \subseteq W(B) + iW(C). \quad (20)$$

لم ۶.۱.۳ فرض کنید $A = [a_{ij}] \in M_n(\mathbb{C})$ یک ماتریس هرمیتی باشد که به صورت زیر افراز شده است:

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & x^* \\ x & A_1 \end{bmatrix} \quad (21)$$

به طوری که $x \in \mathbb{C}^{n-1}$, $A_1 \in M_{n-1}(\mathbb{C})$. آنگاه

$$\det A = a_{11} \det A_1 - x^*(\text{adj} A_1)x. \quad (22)$$

فرض کنید z یک صفر $P(z) = 0$ باشد، با به کار بردن لم قبل برای ماتریس همراه $C(P)$ داریم:

$$|z| \leq r(C(P)) \leq w(C(P)). \quad (23)$$

قضیه ۷.۱.۳. اگر z یک صفر $P(z) = 0$ باشد، آنگاه

$$|z| \leq \frac{1}{r} \left(|a_n| + 1 + \sqrt{(|a_n| - 1)^2 + 4 \sqrt{\sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2}} \right) \quad (24)$$

برهان: برای اثبات قضیه ابتدا ماتریس $C(p)$ را به صورت زیر افراز می‌کنیم:

$$C(P) = \left[\begin{array}{c|cccc} -a_n & -a_{n-1} & \cdots & -a_2 & -a_1 \\ \hline 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 & 0 \end{array} \right] \quad (25)$$

با استفاده از لم (۱۶.۱.۳)

$$\tilde{C}(P) = \left[\begin{array}{c|c} |a_n| & \sqrt{\sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2} \\ \hline 1 & 1 \end{array} \right] \quad (26)$$

از آن جایی که $r(C(P)) = \max_{i \in I} |\lambda_i|$ و با استفاده از لم (۱۲.۱.۳) داریم:

$$\begin{aligned} r(C(P)) &\leq r(\tilde{C}(P)) \\ &= \frac{1}{2} \left(|a_n| + 1 + \sqrt{(|a_n| - 1)^2 + 4 \sqrt{\sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2}} \right). \end{aligned}$$

□

قضیه ۸.۱.۳ فرض کنید z یک صفر $P(z) = 0$ باشد، آنگاه

$$|z| \leq \frac{1}{2} \left(|a_n| + \cos \frac{\pi}{n} + \sqrt{(|a_n| - \cos \frac{\pi}{n})^2 + (|a_{n-1}| + 1)^2 + \sum_{j=1}^{n-2} |a_j|^2} \right) \quad (27)$$

برهان: با به کار بردن لم (۱۳.۱.۳) برای ماتریس $C(P)$ داریم:

$$w(C(p)) \leq r \left(\left[\begin{array}{c|c} |a_n| & v^t \\ \hline v & T_{n-1} \end{array} \right] \right). \quad (28)$$

به طوری که

$$v = \left[\frac{1}{\sqrt[n]{2}}(|a_{n-1}| + 1), \frac{1}{\sqrt[n]{2}}|a_{n-2}|, \dots, \frac{1}{\sqrt[n]{2}}|a_2|, \frac{1}{\sqrt[n]{2}}|a_1| \right]^t$$

همچنین T_{n-1} ماتریس سه قطری $(n-1) \times (n-1)$ داده شده در لم (۱۴.۱.۳) می باشد. از آن

جایی که ماتریس T_{n-1} هرمیتی است، نتیجه می شود: $\|T_{n-1}\| = r(T_{n-1}) = \cos \frac{\pi}{n}$.

با استفاده از رابطه ی (۲۸) و لم (۱۲.۱.۳)، داریم:

$$\begin{aligned} w(C(P)) &\leq r \left(\begin{bmatrix} |a_n| & v^t \\ v & T_{n-1} \end{bmatrix} \right) \\ &= \frac{1}{\sqrt[n]{2}} \left(|a_n| + \cos \frac{\pi}{n} + \sqrt{(|a_n| - \cos \frac{\pi}{n})^2 + 4\|v\|^2} \right) \\ &= \frac{1}{\sqrt[n]{2}} \left(|a_n| + \cos \frac{\pi}{n} + \sqrt{(|a_n| - \cos \frac{\pi}{n})^2 + (|a_{n-1}| + 1)^2 + \sum_{j=1}^{n-2} |a_j|^2} \right) \quad (۲۹) \end{aligned}$$

با استفاده از (۲۸) و (۲۳) داریم:

$$|z| \leq \frac{1}{\sqrt[n]{2}} \left(|a_n| + \cos \frac{\pi}{n} + \sqrt{(|a_n| - \cos \frac{\pi}{n})^2 + (|a_{n-1}| + 1)^2 + \sum_{j=1}^{n-2} |a_j|^2} \right).$$

□

کارمیشل^۵ و میسون^۶ قضیه ی زیر را اثبات کرده اند [۵].

قضیه ۹.۱.۳ فرض کنید z یک صفر $P(z)=0$ باشد، آنگاه

$$|z| \leq (1 + |a_1|^2 + |a_2|^2 + \dots + |a_n|^2)^{\frac{1}{2}} =: B_{CM} \quad (۳۰)$$

فصل سوم کران برای صفرهای چند جمله‌ای با استفاده از ماتریس همراه

برهان: ابتدا ماتریس $C(P)$ را به صورت $C(P) = S + R$ افراز می‌کنیم.

$$S = \begin{bmatrix} 0 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 1 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad (31)$$

$$R = \begin{bmatrix} -a_n & -a_{n-1} & \dots & -a_2 & -a_1 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (32)$$

داریم:

$$\|C(P)\|_2^2 = \|C(P)^* C(P)\|_2 = \|(S+R)^*(S+R)\|_2 = \|S^*S + R^*R\|_2 \leq \|S^*S\|_2 + \|R^*R\|_2$$

از آن جایی که $\|C(P)\|_2 \leq |z|$

داریم:

$$|z| \leq (1 + |a_1|^2 + |a_2|^2 + \dots + |a_n|^2)^{\frac{1}{2}}$$

□

فوجی^۷ و کوبو^۸ و کیتانه^۹ در [۱۰] و [۱۸] و [۲۱] و [۲۳] و [۲۵] و لیندن^{۱۰} در [۲۶] و [۲۷] با به کار بردن ویژگی‌های ماتریس‌ها برای ماتریس همراه کران‌هایی برای صفرهای چند جمله‌ای‌ها به صورت زیر به دست آورده‌اند.

قضیه ۱۰.۱.۳ فرض کنید z یک صفر $P(z)=0$ باشد، آنگاه

$$|z| \leq \cos \frac{\pi}{n+1} + \frac{1}{2} \left(|a_n| + \sqrt{\sum_{j=1}^n |a_j|^2} \right) =: B_{FK} \quad (Fujii, Kubo) \quad (33)$$

Fujii^۷
Kubo^۸
Kittaneh^۹
Linden^{۱۰}

$$|z| \leq \frac{1}{r} \left(|a_n| + 1 + \sqrt{(|a_n| - 1)^2 + 4 \sqrt{\sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2}} \right) =: B_K \quad (Kittaneh) \quad (34)$$

$$|z| \leq \frac{|a_n|}{n} + \left(\frac{n-1}{n} (n-1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 - \frac{|a_n|^2}{n}) \right)^{\frac{1}{2}} =: B_L \quad (Linden) \quad (35)$$

قضیه زیر توسط کیتانه در [۲۱] اثبات شده است.

قضیه ۱۱.۱.۳ فرض کنید z یک صفر $P(z)=0$ باشد و C ماتریس همراه باشد، آنگاه

$$s_n(C) \leq |z| \leq s_1(C), \quad (36)$$

به طوری که

$$s_1(C) = \left(\frac{1}{r} \left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 + \sqrt{\left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 \right)^2 - 4|a_1|^2} \right) \right)^{\frac{1}{2}} \quad (37)$$

و

$$s_n(C) = \left(\frac{1}{r} \left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 - \sqrt{\left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 \right)^2 - 4|a_1|^2} \right) \right)^{\frac{1}{2}}. \quad (38)$$

همچنین Kittaneh در [۲۱] نشان داد $s_j(C) = 1$ و $j = 2, 3, \dots, n-1$.

۲.۳ تخمین‌هایی برای $\|C^2\|$ و $\|C^3\|$

توان دوم و سوم ماتریس همراه $C(P)$ به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$C^2(P) = K = \begin{bmatrix} b_n & b_{n-1} & \cdots & b_3 & b_2 & b_1 \\ -a_n & -a_{n-1} & \cdots & -a_3 & -a_2 & -a_1 \\ 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (39)$$

به طوری که $b_j = a_n a_j - a_{j-1}$ و

$$C^3(P) = M = \begin{bmatrix} c_n & c_{n-1} & \cdots & c_4 & c_3 & c_2 & c_1 \\ b_n & b_{n-1} & \cdots & b_4 & b_3 & b_2 & b_1 \\ -a_n & -a_{n-1} & \cdots & -a_4 & -a_3 & -a_2 & -a_1 \\ 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (40)$$

به طوری که $c_j = -a_n b_j + a_{n-1} a_j - a_{j-2}$ و $a_0 = a_{-1}$ و $j = 1, 2, \dots, n$.

قضیه ۱.۲.۳ فرض کنید C ماتریس همراه باشد، آنگاه

$$\|C^2\| \leq \left(1 + \sum_{j=1}^n (|a_j|^2 + |b_j|^2) \right)^{\frac{1}{2}}. \quad (41)$$

برهان:

$$R = \begin{bmatrix} b_n & b_{n-1} & \cdots & b_1 \\ 0 & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \cdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 0 \end{bmatrix}, \quad (42)$$

$$S = \begin{bmatrix} \circ & \circ & \dots & \circ \\ -a_n & -a_{n-1} & \dots & -a_1 \\ \circ & \circ & \dots & \circ \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \circ & \circ & \dots & \circ \end{bmatrix}, \quad (43)$$

$$T = \begin{bmatrix} \circ & \circ \\ I_{n-2} & \circ \end{bmatrix} \quad (44)$$

به طوری که I_{n-2} ماتریس همانی از مرتبه $n-2$ است.

$$K = C^2 = R + S + T, \quad R^*S = R^*T = S^*R = S^*T = T^*R = T^*S = \circ.$$

بنابراین، با استفاده از نامساوی مثلثی داریم:

$$\|K\|^2 = \|K^*K\| = \|R^*R + S^*S + T^*T\| \leq \|R^*R\| + \|S^*S\| + \|T^*T\|.$$

با یک محاسبه‌ی ساده داریم:

$$\|R^*R\| = \lambda_1(R^*R) = \lambda_1(RR^*) = \sum_{j=1}^n |b_j|^2,$$

$$\|S^*S\| = \lambda_1(S^*S) = \lambda_1(SS^*) = \sum_{j=1}^n |a_j|^2,$$

$$\|T^*T\| = \lambda_1(T^*T) = 1.$$

در نتیجه

$$\|K\|^2 \leq 1 + \sum_{j=1}^n (|a_j|^2 + |b_j|^2). \quad (45)$$

□

از آن جایی که $\|C^2\|^{\frac{1}{2}} \leq |z|$

آنگاه نتیجه زیر برقرار است.

نتیجه ۲.۲.۳ فرض کنید z یک صفر $P(z) = \circ$ باشد، آنگاه

فصل سوم کران برای صفرهای چند جمله‌ای با استفاده از ماتریس همراه

$$|z| \leq \left(1 + \sum_{j=1}^n (|a_j|^2 + |b_j|^2) \right)^{\frac{1}{2}} =: B_1 \quad (46)$$

قضیه ۳.۲.۳ فرض کنید C ماتریس همراه باشد، آنگاه

$$\|C^2\| \leq \left(1 + \sum_{j=1}^n (|a_j|^2 + |b_j|^2 + |c_j|^2) \right)^{\frac{1}{2}}. \quad (47)$$

برهان:

$$Q = \begin{bmatrix} c_n & c_{n-1} & \cdots & c_1 \\ \circ & \circ & \cdots & \circ \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \circ & \circ & \cdots & \circ \end{bmatrix}, \quad (48)$$

$$R = \begin{bmatrix} \circ & \circ & \cdots & \circ \\ b_n & b_{n-1} & \cdots & b_1 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \circ & \circ & \cdots & \circ \end{bmatrix}, \quad (49)$$

$$S = \begin{bmatrix} \circ & \circ & \cdots & \circ \\ \circ & \circ & \cdots & \circ \\ -a_n & -a_{n-1} & \cdots & a_1 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \circ & \circ & \cdots & \circ \end{bmatrix}, \quad (50)$$

$$T = \begin{bmatrix} \circ & \circ \\ I_{n-2} & \circ \end{bmatrix} \quad (51)$$

به طوری که I_{n-3} ماتریس همانی از مرتبه $n-3$ می باشد. آنگاه

$$M = C^2 = Q + R + S + T$$

و

$$Q^*R = Q^*S = Q^*T = R^*Q = R^*S = R^*T = S^*Q = S^*R = S^*T = T^*Q = T^*R = T^*S =$$

۰

با استفاده‌ی مشابه از اثبات قضیه‌ی قبل نتیجه حاصل می شود . □

از آن جایی که $\|C^2\|^{\frac{1}{2}} \leq |z|$ آنگاه نتیجه‌ی زیر برقرار است .

نتیجه ۴.۲.۳ فرض کنید z یک صفر $P(z) = 0$ باشد ، آنگاه

$$|z| \leq \left(1 + \sum_{j=1}^n (|a_j|^2 + |b_j|^2 + |c_j|^2) \right)^{\frac{1}{2}} =: B_2 \quad (52)$$

قضیه ۵.۲.۳ * فرض کنید C ماتریس همراه باشد، آنگاه

$$\|C^4\| \leq \left(1 + \sum_{j=1}^n (|a_j|^2 + |b_j|^2 + |c_j|^2 + |d_j|^2) \right)^{\frac{1}{2}} \quad (53)$$

نتیجه ۶.۲.۳ * فرض کنید z یک صفر $P(z) = 0$ باشد ، آنگاه

$$|z| \leq \left(1 + \sum_{j=1}^n (|a_j|^2 + |b_j|^2 + |c_j|^2 + |d_j|^2) \right)^{\frac{1}{4}} =: B_5 \quad (54)$$

۳.۳ کران برای صفرهای چند جمله‌ای بر پایه ویژگی‌های شعاع طیفی

همان طور که در فصل اول بیان شد اگر $A \in M_n(\mathbb{C})$ ، آنگاه

$$r(A) = r(A^k)^{\frac{1}{k}} \leq \|A^k\|^{\frac{1}{k}} \leq \|A\| \quad \text{for } k = 1, 2, 3, \dots$$

$$r(A) = \lim_{k \rightarrow \infty} \|A^k\|^{\frac{1}{k}},$$

$r(A)$ شعاع طیفی A می‌باشد.

در این بخش از افراز C^2, C^3 برای محاسبه‌ی $r(C^2), r(C^3)$ استفاده نموده و کران بهتری برای

صفرهای چند جمله‌ای به دست می‌آوریم.

لم ۱.۳.۳ فرض کنید برای $n \geq 4$

$$L = \begin{bmatrix} -a_{n-1} & -a_{n-2} & \cdots & -a_3 & -a_2 & -a_1 \\ 0 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (55)$$

آنگاه

$$\|L\|^2 = \frac{1}{4} \left(1 + \alpha + \sqrt{(1 + \alpha)^2 - 4(|a_1|^2 + |a_2|^2)} \right), \quad (56)$$

به طوری که $\alpha = \sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2$.

برهان: چند جمله‌ای مشخصه‌ی ماتریس LL^* ، دترمینان ماتریس افراز شده‌ی زیر می‌باشد.

$$\lambda I - LL^* = \left[\begin{array}{cccccc|c} \lambda - \alpha & 0 & -a_{n-1} & \cdots & -a_4 & -a_3 & -a_2 \\ 0 & \lambda & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ -\bar{a}_{n-1} & 0 & \lambda - 1 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots \\ -\bar{a}_4 & 0 & 0 & \cdots & \lambda - 1 & 0 & 0 \\ \hline -\bar{a}_3 & 0 & 0 & \cdots & 0 & \lambda - 1 & 0 \end{array} \right] \quad (57)$$

حال با استفاده از لم (۱۶.۱.۳)، داریم :

$$\det(\lambda I - LL^*) = (\lambda - 1)\det\tilde{A}_1 - \lambda(\lambda - 1)^{n-4}|a_3|^2, \quad (58)$$

به طوری که

$$\tilde{A}_1 = \begin{bmatrix} \lambda - \alpha & 0 & -a_{n-1} & \cdots & -a_4 \\ 0 & \lambda & 0 & \cdots & 0 \\ -\bar{a}_{n-1} & 0 & \lambda - 1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ -\bar{a}_4 & 0 & 0 & \cdots & \lambda - 1 \end{bmatrix} \quad (59)$$

با به کار بردن لم (۱۶.۱.۳) برای $\tilde{A}_1$ ، داریم :

$$\det\tilde{A}_1 = (\lambda - 1)\det\tilde{A}_2 - \lambda(\lambda - 1)^{n-5}|a_4|^2, \quad (60)$$

به طوری که

$$\tilde{A}_2 = \begin{bmatrix} \lambda - \alpha & 0 & -a_{n-1} & \cdots & -a_5 \\ 0 & \lambda & 0 & \cdots & 0 \\ -\bar{a}_{n-1} & 0 & \lambda - 1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ -\bar{a}_5 & 0 & 0 & \cdots & \lambda - 1 \end{bmatrix}. \quad (61)$$

با ادامه این روند می توان نتیجه گرفت :

$$\begin{aligned} \det\tilde{A}_{n-3} &= (\lambda - 1) \left| \begin{array}{cc} \lambda - \alpha & 0 \\ 0 & \lambda \end{array} \right| - \lambda(\lambda - 1)|a_{n-1}|^2 \\ &= \lambda(\lambda - 1)(\lambda - \alpha) - \lambda(\lambda - 1)|a_{n-1}|^2. \end{aligned}$$

بنابراین

$$\begin{aligned}
 \det(\lambda I - LL^*) &= (\lambda - 1) \left((\lambda - 1) \det \tilde{A}_2 - \lambda(\lambda - 1)^{n-5} |a_4|^2 \right) - \lambda(\lambda - 1)^{n-4} |a_3|^2 \\
 &= (\lambda - 1)^2 \det \tilde{A}_2 - \lambda(\lambda - 1)^{n-4} (|a_3|^2 + |a_4|^2) \\
 &\vdots \\
 &= (\lambda - 1)^{n-2} \det \tilde{A}_{n-2} - \lambda(\lambda - 1)^{n-4} \left(\sum_{j=2}^{n-1} |a_j|^2 \right) \\
 &= \lambda(\lambda - 1)^{n-2} (\lambda - \alpha) - \lambda((\lambda - 1)^{n-4} (\lambda - |a_1|^2 - |a_2|^2)) \\
 &= \lambda(\lambda - 1)^{n-4} (\lambda^2 - (1 + \alpha)\lambda + |a_1|^2 + |a_2|^2).
 \end{aligned}$$

با توجه به این که $s_j^2(L) = \lambda_j(LL^*)$ ، نتیجه می‌گیریم:

$$\|L\|^2 = s_j^2(L) = \frac{1}{\gamma} \left(1 + \alpha + \sqrt{(1 + \alpha)^2 - 4(|a_1|^2 + |a_2|^2)} \right), \quad (62)$$

$$s_{n-2}^2(L) = \frac{1}{\gamma} \left(1 + \alpha - \sqrt{(1 + \alpha)^2 - 4(|a_1|^2 + |a_2|^2)} \right),$$

$$s_{n-1}(L) = 0, \quad s_j(L) = 1 \quad \text{for } j = 2, \dots, n-3.$$

□

قضیه ۲.۳.۳ فرض کنید z یک صفر $P(z) = 0$ باشد و $n \geq 4$ ، آنگاه

$$|z| \leq \left(\frac{1}{\gamma} \left[|b_n| + \beta + \sqrt{(|b_n| - \beta)^2 + 4\gamma\sqrt{1 + |a_n|^2}} \right] \right)^{\frac{1}{\gamma}} =: B_\gamma \quad (63)$$

به طوری که

$$\gamma = \left(\sum_{j=1}^{n-1} |b_j|^2 \right)^{\frac{1}{2}}$$

$$\beta = \left(\frac{1}{2} \left[1 + \sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2 + \sqrt{\left(1 + \sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2 \right)^2 - 4(|a_1|^2 + |a_2|^2)} \right] \right)^{\frac{1}{2}}$$

برهان: با افراز بندی $K = C^2$ به صورت

$$K = \begin{bmatrix} K_{11} & K_{12} \\ K_{21} & K_{22} \end{bmatrix} \quad (64)$$

به طوری که

$$K_{11} = [b_n] \quad , \quad K_{12} = [b_{n-1} \cdots b_1],$$

$$K_{21} = \begin{bmatrix} -a_n \\ 1 \\ 0 \\ \vdots \end{bmatrix} \quad (65)$$

و با استفاده از لم (۱۲.۱.۳) داریم:

$$r(k) \leq r \left(\begin{bmatrix} \|K_{11}\| & \|K_{12}\| \\ \|K_{21}\| & \|K_{22}\| \end{bmatrix} \right)$$

$$= \frac{1}{2} \left(\|K_{11}\| + \|K_{22}\| + \sqrt{(\|K_{11}\| - \|K_{22}\|)^2 + 4\|K_{12}\|\|K_{21}\|} \right).$$

از آنجایی که $\|K_{12}\| = \gamma$ ، $\|K_{11}\| = |b_n|$ و $\|K_{21}\| = \sqrt{1 + |a_n|^2}$ و $\|K_{22}\| = \beta$ ، نتیجه می شود:

$$|z| \leq \frac{1}{2} \left(|b_n| + \beta + \sqrt{(|b_n| - \beta)^2 + 4\gamma\sqrt{1 + |a_n|^2}} \right). \quad (66)$$

و با توجه به رابطه‌ی $|z| \leq r(K)^{\frac{1}{2}}$

اثبات قضیه به پایان می رسد .

لم ۳.۳.۳ فرض کنید

$$N = \begin{bmatrix} -a_{n-2} & -a_{n-3} & \cdots & -a_4 & -a_3 & -a_2 & -a_1 \\ 0 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (67)$$

و $n \geq 5$ باشد. آنگاه

$$\|N\|^2 = \frac{1}{r} \left(1 + \delta + \sqrt{(1 + \delta)^2 - 4(|a_1|^2 + |a_2|^2 + |a_3|^2)} \right), \quad (68)$$

به طوری که $\delta = \sum_{j=1}^{n-2} |a_j|^2$

قضیه ۴.۳.۳ فرض کنید $P(z) = 0$ و $n \geq 5$ ، آنگاه

$$|z| \leq \left(\frac{1}{r} \left[\lambda + \eta + \sqrt{(\lambda - \eta)^2 + 4\mu\tau} \right] \right)^{\frac{1}{r}} =: B_f \quad (69)$$

به طوری که

$$\lambda = \left(\frac{1}{r} \left[\sum_{j=n-1}^n (|b_j|^2 + |c_j|^2) + \sqrt{\left(\sum_{j=n-1}^n (|b_j|^2 - |c_j|^2) \right)^2 + 4 \left| \sum_{j=n-1}^n b_j \bar{c}_j \right|^2} \right] \right)^{\frac{1}{r}}, \quad (70)$$

$$\tau = \left(\frac{1}{r} \left[\sum_{j=1}^{n-2} (|b_j|^2 + |c_j|^2) + \sqrt{\left(\sum_{j=1}^{n-2} (|b_j|^2 - |c_j|^2) \right)^2 + 4 \left| \sum_{j=1}^{n-2} b_j \bar{c}_j \right|^2} \right] \right)^{\frac{1}{r}}, \quad (71)$$

$$\eta = \left(\frac{1}{r} \left[1 + \sum_{j=1}^{n-r} |a_j|^2 + \sqrt{\left(1 + \sum_{j=1}^{n-r} |a_j|^2 \right)^2 - 4(|a_1|^2 + |a_2|^2 + |a_3|^2)} \right] \right)^{\frac{1}{r}}, \quad (72)$$

و

$$\mu = \sqrt{|a_n|^2 + |a_{n-1}|^2 + 1}. \quad (73)$$

برهان: با افراز بندی $M = C^r$ به صورت زیر داریم:

$$M = \begin{bmatrix} M_{11} & M_{12} \\ M_{21} & M_{22} \end{bmatrix} \quad (74)$$

به طوری که

$$M_{11} = \begin{bmatrix} c_n & c_{n-1} \\ b_n & b_{n-1} \end{bmatrix} \quad (75)$$

$$M_{12} = \begin{bmatrix} c_{n-2} & \cdots & c_1 \\ b_{n-2} & \cdots & b_1 \end{bmatrix} \quad (76)$$

$$M_{21} = \begin{bmatrix} -a_1 & -a_{n-1} \\ 1 & 0 \\ 0 & 1 \\ 0 & 0 \\ \vdots & \vdots \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (77)$$

$$M_{\tau\tau} = \begin{bmatrix} -a_{n-2} & -a_{n-3} & \cdots & -a_4 & -a_3 & -a_2 & -a_1 \\ \circ & \circ & \cdots & \circ & \circ & \circ & \circ \\ \circ & \circ & \cdots & \circ & \circ & \circ & \circ \\ \backslash & \circ & \cdots & \circ & \circ & \circ & \circ \\ \circ & \backslash & \cdots & \circ & \circ & \circ & \circ \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ \circ & \circ & \cdots & \backslash & \circ & \circ & \circ \end{bmatrix} \quad (78)$$

با استفاده از لم (۱۲.۱.۳)، داریم :

$$\begin{aligned} r(C^3) &\leq r \left(\begin{bmatrix} \|M_{11}\| & \|M_{12}\| \\ \|M_{21}\| & \|M_{22}\| \end{bmatrix} \right) \\ &\leq \frac{1}{3} \left(\|M_{11}\| + \|M_{22}\| + \sqrt{(\|M_{11}\| - \|M_{22}\|)^2 + 4\|M_{12}\|\|M_{21}\|} \right). \end{aligned}$$

همچنین با استفاده از لم (۳.۳.۳)، نتیجه می‌گیریم $\|M_{22}\| = \eta$ و با محاسبه‌ی ساده می‌توان نشان داد $\|M_{11}\| = \lambda, \|M_{12}\| = \tau, \|M_{21}\| = \mu$ که جایی از آن نتیجه می‌شود :

$$r(M) \leq \left(\frac{1}{3} \left[\lambda + \eta + \sqrt{(\lambda - \eta)^2 + 4\mu\tau} \right] \right). \quad (79)$$

و با استفاده از رابطه‌ی $|z| \leq r(M)^{\frac{1}{3}}$ اثبات قضیه به پایان می‌رسد.

۴.۳ روابط اصلی برای صفرهای چند جمله‌ای

لم ۱.۴.۳ فرض کنید $A = [a_{ij}] \in M_n(\mathbb{C})$ و $R_i = \sum_{j=1}^n |a_{ij}|$ و $C_i = \sum_{j=1}^n |a_{ji}|$ باشد. آنگاه

$$\prod_{j=1}^k |\lambda_j(A)| \leq \prod_{j=1}^k R_{[j]} \quad (80)$$

$$\prod_{j=1}^k |\lambda_j(A)| \leq \prod_{j=1}^k C_{[j]} \quad (۸۱)$$

برای $k = 1, 2, \dots, n$.

لم ۲.۴.۳ فرض کنید α_j و β_j برای $j = 1, 2, \dots, n$ عدد حقیقی نامنفی باشد به طوری که

$$\alpha_1 \geq \alpha_2 \geq \dots \geq \alpha_n \quad \text{و} \quad \beta_1 \geq \beta_2 \geq \dots \geq \beta_n.$$

$$\prod_{j=1}^k \alpha_j \leq \prod_{j=1}^k \beta_j \quad (۸۲)$$

برای $k = 1, 2, \dots, n$ آنگاه

$$\sum_{j=1}^k \alpha_j \leq \sum_{j=1}^k \beta_j. \quad (۸۳)$$

فرض کنید $z_1, z_2, \dots, z_n$ صفرهای چند جمله‌ای $P(z) = z^n + a_n z^{n-1} + \dots + a_2 z + a_1$ باشند به طوری که به صورت $|z_1| \geq |z_2| \geq \dots \geq |z_n|$ مرتب شده اند. یاد آوری می کنیم که طبق کران کلاسیک مونتیل^{۱۱} داریم:

$$|z_1| \leq \max \left(1, \sum_{j=1}^n |a_j| \right) \quad (۸۴)$$

اولین نتیجه‌ای که از کران مونتل به دست می‌آید، به صورت زیر می‌باشد.

قضیه ۳.۴.۳ فرض کنید z_j ها صفرهای چند جمله‌ای مختلط $p(z) = z^n + a_n z^{n-1} + \dots + a_2 z + a_1$

داریم: $a_{n-1} z^{n-2} + \dots + a_2 z + a_1$ باشد. برای $k = 1, 2, \dots, n$ داریم:

$$\prod_{j=1}^k |z_j| \leq \max(1, \alpha), \quad (۸۵)$$

$$\prod_{j=1}^k |z_j|^2 \leq \max(1, \alpha, \beta, \alpha\beta), \quad (۸۶)$$

$$\prod_{j=1}^k |z_j|^3 \leq \max(1, \alpha, \beta, \gamma, \alpha\beta, \alpha\gamma, \beta\gamma, \alpha\beta\gamma), \quad (۸۷)$$

به طوری که $\alpha = \sum_{j=1}^n |a_j|$ و $\beta = \sum_{j=1}^n |b_j|$ و $\gamma = \sum_{j=1}^n |c_j|$.

برهان: از آنجائی که مربع (مکعب) صفرهای چند جمله‌ای $P(z) = z^n + a_n z^{n-1} + \dots + a_2 z + a_1$

مقادیر ویژه‌ی C_P^1 و C_P^2 هستند، نامساوی (۸۵) و (۸۶) و (۸۷) مستقیماً با به کار بردن (۸۰) برای

C_P و C_P^1 و C_P^2 به دست می‌آید. $\square$

برای $k = 1$ می‌توان بهبودهایی برای (۸۶) و (۸۷) به دست آورد. بنابراین

$$|z_1|^2 \leq \max(1, \alpha, \beta) \quad (۸۸)$$

و

$$|z_1|^3 \leq \max(1, \alpha, \beta, \gamma). \quad (۸۹)$$

آنگاه

$$|z_1| \leq \min(\max(1, \alpha), (\max(1, \alpha, \beta))^{\frac{1}{\alpha}}, (\max(1, \alpha, \beta, \gamma))^{\frac{1}{\alpha}}). \quad (90)$$

با توجه به این که $|z_k|^k \leq \prod_{j=1}^k |z_j|$ برای $k = 1, 2, \dots, n$ نتیجه‌ی زیر برقرار است.

نتیجه ۴.۴.۳ فرض کنید z_j ها صفرهای چند جمله‌ای مختلط $p(z) = z^n + a_n z^{n-1} + \dots + a_1$

داریم، $k = 1, 2, \dots, n$ باشد. $a_{n-1} z^{n-2} + \dots + a_2 z + a_1$

$$|z_k| \leq (\max(1, \alpha))^{\frac{1}{k}}, \quad (91)$$

$$|z_k| \leq (\max(1, \alpha, \beta, \alpha\beta))^{\frac{1}{\alpha k}}, \quad (92)$$

و

$$|z_k| \leq (\max(1, \alpha, \beta, \gamma, \alpha\gamma, \beta\gamma, \alpha\beta\gamma))^{\frac{1}{\alpha k}}. \quad (93)$$

با توجه به لم‌های بیان شده نتیجه‌ی زیر برقرار است.

نتیجه ۵.۴.۳ فرض کنید z_j ها صفرهای چند جمله‌ای مختلط $p(z) = z^n + a_n z^{n-1} + \dots + a_1$

داریم: $k = 1, 2, \dots, n$ و r مثبت و حقیقی باشد. برای هر عدد حقیقی و مثبت r و $k = 1, 2, \dots, n$ داریم:

$$\sum_{j=1}^k |z_j|^r \leq (\max(1, \alpha))^r + k - 1, \quad (94)$$

$$\sum_{j=1}^k |z_j|^r \leq (\max(1, \alpha, \beta, \alpha\beta))^{\frac{r}{\alpha}} + k - 1, \quad (95)$$

$$\sum_{j=1}^k |z_j|^r \leq (\max(1, \alpha, \beta, \gamma, \alpha\beta, \alpha\gamma, \beta\gamma, \alpha\beta\gamma))^{\frac{r}{\alpha}} + k - 1. \quad (96)$$

به کار بردن روابط اصلی مقادیر ویژه برای $C(P)$ نشان می‌دهد اگر s_1 و s_2 بزرگترین و کوچکترین مقادیر ویژه $C(P)$ باشند، داریم:

$$\sum_{j=1}^k |z_j|^r \leq s_1^r + k - 1 \quad (97)$$

برای $r > 0$ و $k = 1, 2, \dots, n-1$ و

$$\sum_{j=1}^n |z_j|^r \leq s_1^r + s_n^r + n - 2 \quad (98)$$

برای $r \neq 0$ ، به طوری که

$$s_1^{\frac{2}{r}} = \frac{1}{r} \left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 + \sqrt{\left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2\right)^2 - 4|a_1|^2} \right) \quad (99)$$

و

$$s_2^{\frac{2}{r}} = \frac{1}{r} \left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 - \sqrt{\left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2\right)^2 - 4|a_1|^2} \right). \quad (100)$$

به ویژه

$$\sum_{j=1}^n |z_j|^2 \leq \sum_{j=1}^n |a_j|^2 + n - 1, \quad (101)$$

که یک نتیجه از نامساوی چور^{۱۲} می باشد.

یک تعمیم از (۱۰۱) به صورت زیر می باشد:

$$\sum_{j=1}^n |z_j|^2 \leq |a_1| + \sqrt{(1 + |a_n|^2) \sum_{j=1}^n |a_j|^2} + \sum_{j=2}^{n-1} \sqrt{1 + |a_j|^2}, \quad (102)$$

این نامساوی که نامساوی چور^{۱۳} را بهبود می بخشد به صورت زیر می باشد:

$$\sum_{j=1}^n |\lambda_j(A)|^2 \leq \sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^n |a_{ij}|^2 \right)^{\frac{1}{2}} \left(\sum_{j=1}^n |a_{ji}|^2 \right)^{\frac{1}{2}}. \quad (103)$$

از نامساوی (۱۰۱) و (۱۰۲) می توان یک کران بالا برای $\sum_{j=1}^n |z_j|^2$ به دست آورد.

با استفاده از $\text{trace} C^2(P)$ ، یک کران پائین برای $\sum_{j=1}^n |z_j|^2$ به دست می آید.

$$\sum_{j=1}^n |z_j|^2 \geq |a_n^2 - 2a_{n-1}|. \quad (104)$$

از آن جایی که

$$\sum_{j=1}^n |z_j|^2 \geq \left| \sum_{j=1}^n z_j^2 \right| = |\text{tr} C^2(P)| = |a_n^2 - 2a_{n-1}|. \quad (105)$$

قضیه‌ی زیر یک کاربرد از مورد خاص (۸۱) برای $C^1(P), C^2(P), C^3(P)$ می باشد.

قضیه ۶.۴.۳ فرض کنید z_1 ها صفر چند جمله‌ای مختلط $p(z) = z^n + a_n z^{n-1} + a_{n-1} z^{n-2} + \dots + a_2 z + a_1$ باشد. آنگاه

$$|z_1| \geq 1 + \max |a_j|, \quad (106)$$

$$|z_1|^2 \leq 1 + \max(|a_j| + |b_j|), \quad (107)$$

$$|z_1|^2 \leq 1 + \max(|a_j| + |b_j| + |c_j|). \quad (108)$$

همچنین می توان کران بالا و پائینی برای $\sum_{j=1}^n (Re z_j)^2$ و $\sum_{j=1}^n (Im z_j)^2$ به دست آورد، به طوری

که $Re z_j$ و $Im z_j$ قسمت های حقیقی و موهومی z_j می باشند.

همان طور که مشاهده می کنیم

$$\sum_{j=1}^n (Re z_j)^2 + \sum_{j=1}^n (Im z_j)^2 = \sum_{j=1}^n |z_j|^2 \quad (109)$$

همچنین داریم :

$$\begin{aligned}
\sum_{j=1}^n (\operatorname{Re} z_j)^2 - \sum_{j=1}^n (\operatorname{Im} z_j)^2 &= \sum_{j=1}^n \operatorname{Re} z_j^2 \\
&= \operatorname{Re} \left(\sum_{j=1}^n z_j^2 \right) \\
&= \operatorname{Re} (\operatorname{tr} C_P^2) \\
&= \operatorname{Re} (a_n^2 - 2a_{n-1}). \quad (110)
\end{aligned}$$

از (۱۰۹) و (۱۱۰) داریم :

$$\sum_{j=1}^n (\operatorname{Re} z_j)^2 = \frac{1}{2} \left(\sum_{j=1}^n |z_j|^2 + \operatorname{Re}(a_n^2 - 2a_{n-1}) \right) \quad (111)$$

و

$$\sum_{j=1}^n (\operatorname{Im} z_j)^2 = \frac{1}{2} \left(\sum_{j=1}^n |z_j|^2 - \operatorname{Re}(a_n^2 - 2a_{n-1}) \right). \quad (112)$$

بنابراین هر کران برای $\sum_{j=1}^n |z_j|^2$ ، کران هایی برای $\sum_{j=1}^n (\operatorname{Re} z_j)^2$ و $\sum_{j=1}^n (\operatorname{Im} z_j)^2$ می دهد.

برای مثال با استفاده از (۱۰۱) کران های بالایی زیر را به دست می آوریم .

$$\sum_{j=1}^n (\operatorname{Re} z_j)^2 \leq \frac{1}{2} \left(\sum_{j=1}^n |a_j|^2 + n - 1 + \operatorname{Re}(a_n^2 - 2a_{n-1}) \right) \quad (113)$$

و

$$\sum_{j=1}^n (\operatorname{Im} z_j)^2 \leq \frac{1}{2} \left(\sum_{j=1}^n |a_j|^2 + n - 1 - \operatorname{Re}(a_n^2 - 2a_{n-1}) \right). \quad (114)$$

از طرف دیگر با استفاده از (۱۰۴) کران های پائینی زیر را به دست می آوریم .

$$\sum_{j=1}^n (\operatorname{Re} z_j)^2 \geq \frac{1}{2} \left(|a_n^2 - 2a_{n-1}| + \operatorname{Re}(a_n^2 - 2a_{n-1}) \right) \quad (115)$$

و

$$\sum_{j=1}^n (\operatorname{Im} z_j)^2 \geq \frac{1}{4} \left(|a_n|^2 - 2a_{n-1} - \operatorname{Re}(a_n^2 - 2a_{n-1}) \right). \quad (116)$$

باتوجه به دونامساوی وابسته به نامساوی شوارتز، اگر $A = [a_{ij}] \in M_n(\mathbb{C})$ آنگاه

$$\sum_{j=1}^n (\operatorname{Re} \lambda_j(A))^2 \leq \sum_{i,j=1}^n \left| \frac{a_{ij} + \bar{a}_{ji}}{2} \right|^2 \quad (117)$$

و

$$\sum_{j=1}^n (\operatorname{Im} \lambda_j(A))^2 \leq \sum_{i,j=1}^n \left| \frac{a_{ij} - \bar{a}_{ji}}{2} \right|^2. \quad (118)$$

با به کار بردن این نامساوی هابرای ماتریس $C(P)$ کران های بالایی زیر به دست می آید.

$$\sum_{j=1}^n (\operatorname{Re} z_j)^2 \leq \frac{1}{4}(n-1) + (\operatorname{Re} a_n)^2 - \operatorname{Re} a_{n-1} + \frac{1}{4} \sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2 \quad (119)$$

و

$$\sum_{j=1}^n (\operatorname{Im} z_j)^2 \leq \frac{1}{4}(n-1) + (\operatorname{Im} a_n)^2 + \operatorname{Re} a_{n-1} + \frac{1}{4} \sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2. \quad (120)$$

فصل ٤

نتایج تحقیق

۱.۴ مقایسه‌ی کران‌های به دست آمده در فصل دوم و سوم

در فصل دوم کران‌هایی با استفاده از ضرایب و در فصل سوم کران‌هایی بر پایه‌ی محاسبه‌ی ماتریس همراه ارائه شد. در این فصل با ارائه‌ی چند مثال کران‌های به دست آمده را با هم مقایسه می‌کنیم.

مثال ۱ فرض کنید $P(z) = z^5 + z^4 - 2z^2 + 1$ باشد.

با استفاده از قضیه‌ی (۲.۱.۲) داریم:

$$C = \{z \in \mathbb{C} : r_1 \leq |z| \leq r_2\}$$

به طوری که

$$r_1 = \frac{2}{2} \min_{1 \leq k \leq n} \left\{ \frac{2^n F_k C(n, k)}{F_{2n}} \left| \frac{a_0}{a_k} \right| \right\}^{\frac{1}{k}}$$

و

$$r_2 = \frac{2}{2} \max_{1 \leq k \leq n} \left\{ \frac{F_{2n}}{2^n F_k C(n, k)} \left| \frac{a_{n-k}}{a_n} \right| \right\}^{\frac{1}{k}}.$$

بنابراین $0.255 \leq |z| \leq 1.0261$.

با استفاده از قضیه‌ی (۵.۱.۲) داریم:

$$C = \{z \in \mathbb{C} : r_1 \leq |z| \leq r_2\}$$

به طوری که

$$r_1 = \min_{1 \leq k \leq n} \left\{ \frac{2^k P_k^{(n)}}{P_{2n}} \left| \frac{a_0}{a_k} \right| \right\}^{\frac{1}{k}}$$

و

$$r_2 = \max_{1 \leq k \leq n} \left\{ \frac{P_{2n}}{2^k P_k^{(n)}} \left| \frac{a_{n-k}}{a_n} \right| \right\}^{\frac{1}{k}}$$

بنابراین $۰/۶ \leq |z| \leq ۵/۵$.

با استفاده از قضیه (۵.۲.۲) داریم:

$$\{z : |z| < ۱ + \delta_k\} \subseteq \{z : |z| < ۱ + \delta_{k-1}\} \cdots \subseteq \{z : |z| < ۱ + \delta_1\} \subseteq \{z : |z| < ۱ + a\}$$

به طوری که δ_k ریشه‌ی مثبت و یکتای معادله‌ی زیر می باشد.

$$Q_k(x) \equiv x^k + \sum_{v=2}^k \left[C_{k-v}^{k-1} - \sum_{j=1}^{v-1} C_{k-v}^{k-j-1} |a_{n-j}| \right] x^{k+1-v} - a = 0$$

بنابراین

$$\begin{aligned} |z| \leq \{z : |z| < ۱.۷۸\} &\subseteq \{z : |z| < ۱/۸۳\} \subseteq \{z : |z| < ۲\} \subseteq \{z : |z| < ۲/۱\} \\ &\subseteq \{z : |z| < ۲/۴۱۲\} \subseteq \{z : |z| < ۳\} \end{aligned}$$

با افزایش k ، کران به دست آمده بهبود می یابد.

با استفاده از قضیه (۹.۲.۲) داریم:

$$R_1 \leq |z|$$

به طوری که

$$R_1 = \frac{-R^2 |a_1| (M - |a_0|) + \sqrt{4R^2 M^2 |a_0| + \{R^2 |a_1| (M - |a_0|)\}^2}}{2M^2}$$

بنابراین $۰/۲۳۱۵ \leq |z|$.

با استفاده از قضیه (۱۱.۱.۳) داریم:

$$|z| \leq \frac{1}{r} \left(|a_n| + \cos \frac{\pi}{n} + \sqrt{(|a_n| - \cos \frac{\pi}{n})^2 + \left(1 + \sqrt{\sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2}\right)^2} \right)$$

بنابراین $|z| \leq ۲/۵۲$.

همچنین

$$|z| \leq \cos \frac{\pi}{n+1} + \frac{1}{\sqrt[4]{2}} \left(|a_n| + \sqrt{\sum_{j=1}^n |a_j|^2} \right)$$

بنابراین $|z| \leq 2/58$.

با استفاده از قضیه‌ی (۱۷.۱.۳) داریم:

$$|z| \leq \frac{1}{\sqrt[4]{2}} \left(|a_n| + 1 + \sqrt{(|a_n| - 1)^2 + 4 \sqrt{\sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2}} \right)$$

بنابراین $|z| \leq 2/49$.

با استفاده از قضیه‌ی (۱۸.۱.۳) داریم:

$$|z| \leq \frac{1}{\sqrt[4]{2}} \left(|a_n| + \cos \frac{\pi}{n} + \sqrt{(|a_n| - \cos \frac{\pi}{n})^2 + (|a_{n-1}| + 1)^2 + \sum_{j=1}^{n-2} |a_j|^2} \right)$$

بنابراین $|z| \leq 2/12$.

با استفاده از قضیه‌ی (۱۹.۱.۳) داریم:

$$B_{CM} = \left(1 + |a_1|^2 + |a_2|^2 + |a_3|^2 + \dots + |a_n|^2 \right)^{\frac{1}{4}} = (1 + 1 + 4 + 1)^{\frac{1}{4}} = \sqrt[4]{7} = 2/65.$$

با استفاده از قضیه‌ی (۲۰.۱.۳) داریم:

$$B_{FK} = \cos \frac{\pi}{n+1} + \frac{1}{\sqrt[4]{2}} \left(|a_n| + \sqrt{\sum_{j=1}^n |a_j|^2} \right) = \cos \frac{\pi}{6} + \frac{1}{\sqrt[4]{2}} (1 + \sqrt{1 + 4 + 1}) = 2/59.$$

$$B_K = \frac{1}{\sqrt[4]{}} \left(|a_n| + 1 + \sqrt{(|a_n| - 1)^2 + 4 \sqrt{\sum_{j=1}^{n-1} |a_j|^2}} \right) = \frac{1}{\sqrt[4]{}} (1 + 1 + \sqrt{4\sqrt{1+4}}) = 2/5.$$

$$B_L = \frac{|a_n|}{n} + \left(\frac{n-1}{n} (n-1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 - \frac{|a_n|^2}{n}) \right)^{\frac{1}{4}} = \frac{1}{5} + \left(\frac{4}{5} 4 + 1 + 4 + 1 - \frac{1}{5} \right)^{\frac{1}{4}} = 3.$$

با استفاده از قضیه‌ی (۲.۱.۳) داریم :

$$s_n(C) \leq |z| \leq s_1(C), \quad (1)$$

به طوری که

$$s_1(C) = \left(\frac{1}{\sqrt[4]{}} \left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 + \sqrt{\left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 \right)^2 - 4|a_1|^2} \right) \right)^{\frac{1}{4}} \quad (2)$$

و

$$s_n(C) = \left(\frac{1}{\sqrt[4]{}} \left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 - \sqrt{\left(1 + \sum_{j=1}^n |a_j|^2 \right)^2 - 4|a_1|^2} \right) \right)^{\frac{1}{4}}. \quad (3)$$

بنابراین $2/61 \leq |z| \leq 5/38$.

با استفاده از نتیجه‌ی (۲.۲.۳) داریم :

$$B_1 = \left(1 + \sum_{j=1}^n (|a_j|^2 + |b_j|^2) \right)^{\frac{1}{4}} = (1 + (2 + 1 + 8 + 4 + 2))^{\frac{1}{4}} = 2/6.$$

با استفاده از نتیجه‌ی (۴.۲.۳) داریم :

$$B_2 = \left(1 + \sum_{j=1}^n (|a_j|^2 + |b_j|^2 + |c_j|^2) \right)^{\frac{1}{4}} = (1 + 11 + 8 + 9 + 2 + 3)^{\frac{1}{4}} = 1/72.$$

با استفاده از نتیجه‌ی (۲.۳.۳) داریم :

$$B_3 = \left(\frac{1}{\sqrt[4]{}} \left[|b_n| + \beta + \sqrt{(|b_n| - \beta)^2 + 4\gamma\sqrt{1 + |a_n|^2}} \right] \right)^{\frac{1}{4}} = 1/98.$$

با استفاده از قضیه‌ی (۴.۳.۳) داریم :

$$B_{\varphi} = |z| \leq \left(\frac{1}{\varphi} \left[\lambda + \eta + \sqrt{(\lambda - \eta)^2 + 4\mu\tau} \right] \right)^{\frac{1}{\varphi}} = 1/66.$$

با استفاده از نتیجه‌ی (۶.۲.۳) داریم :

$$B_{\delta} = |z| \leq \left(1 + \sum_{j=1}^n (|a_j|^2 + |b_j|^2 + |c_j|^2 + |d_j|^2) \right)^{\frac{1}{\delta}} = 1/6.$$

با محاسبه‌ی توان های بالاتر ماتریس همراه $C(P)$ کران های به دست آمده در فصل سوم بهبود

می یابد.

کتاب نامه

- [1] Abdurakhmanov. A, The geometry of Hasdorff domain in location problem for the spectrum of arbitrary matrices. Math. USSR Sb., 59 (1988) 39-51 .
- [2] Affaneh-Aji. Chadia , Aghrwal. Neha , Narendr ,Govil. K. ,Location of zeros of polynomials , Math .Comput .Modeling ., 50 (2009) 306-313.
- [3] Affaneh-Aji. Chadia, Biaz. Saad, Govil. N. K, On annuli containing all the zeros of a polynomial. Mathematical and Computer Modelling., 52 (2010) 1532-1537 .
- [4] Cauchy. A.L ,Excercises de mathematiques , IV Annee de Bure Freres ,Paris ., 1829 .
- [5] Carmicheal. D.R and Mason. T.E , Note on roots of algebraic equations, Bull. Amer. Math. Society., 21 (1914) 14-22.
- [6] Datt. B and Govil. N.K ,On the location of zeros of polynomials ,J.Approx .Theory ., 24 (1978) 78-82 .
- [7] Diaz-Barrero. J.L ,Note on bounds of the zeros ,Missouri J., 14 (2002) ,88-91 .
- [8] Diaz-Barrero. Luis Jose , An annulus for the zeros of polynomials, J.Math. Appl ., 273 (2002) 349-352 .
- [9] Diaz-Barrero. J. L and Egozcue. J ,Bounds for the Moduli of Zeros, Applied Mathematics Letters., 17 (2004) 993-996.
- [10] Fujii. M , Kubo. F. Buzano,s inequality for roots of algebraic equation , Proceedings of American Mathematical Society., 117 (1993) 359-361.
- [11] Fujii. M , Kubo. F , Operator norms as bounds for roots of algebraic equations , Proceedings of the Japan Academy of Scinces ., 49 (1973) , 805-808 .

- [12] Fujiwara. M , Ueber die obere Schranke des absoluten Betages der Wurzlen eine algebraischen Gleichung, Tohoku Math. J., 10 (1916) 167-171.
- [13] Govil. N. K and Jain. V. K , On the Enestrom-Kakeya Theorem II .J. Approx. Theory ., 22 (1978) 1-10 .
- [14] Govil. N.K , Rahman. Q.I ,Schmeisser. G, On the derivative of a polynomial, Illinois J. Math., 23 (1979) 319-329
- [15] Gustafson. K. E. and D. K. M. Rao, Numerical Range. New York 1997.
- [16] Hogatt. V.E, D. Stefanescu, Polynomials. An Algorithmic Approach, Springer-Verlag ., 1999 .
- [17] Horn. R.A. and Johson. C.R , Matrix Analysis , Cambridge ., 1985 .
- [18] Hou. J.C and H.K.DU , Norm inequalities of positive operator matrices.Integral Equations Operator Theory., 22 (1995) 281-294 .
- [19] Jain. V.K ,On Cauchys bound for zeros of a polynomial ,Turk. Jour. Math., 30 (2006) 95-100 .
- [20] Joyal. A,Labelle. G , and Rahman. Q.I , On the location of Zeros of Polynomials, Canad. Math. Bull., 10 (1967) 53-63.
- [21] Kittaneh. F , Singular value of companion matrices and bounds on zeros of polynomials , SIAM Journal on Matrix Analysis and Applications ., 16 (1995) , 333-340 .
- [22] Kittaneh. F, Bounds for the zeros of polynomials from matrix inequalitiesII , Linear Multilinear Algebra ., 55 (2007) , 147-158.

- [23] Kittaneh. F , Bounds for the zeros of polynomials from matrix inequalities ,
Archiv des Mathematik ., 81 (2003) , 601-608.
- [24] Kittaneh. F, Commutator inequalities associated with the polar decomposition
,Proceedings of the American Mathematical Society., 130 (2001) ,1279-1283 .
- [25] Kittaneh. F., A Numerical radius inequality and an estimate for the numerical
radius of the Frobnius companin matrix. Studia Mathematica., 158 (2003) 11-17
- [26] Linden. H , Bounds for zeros of polynomials using traces and determinants ,
Seminarberichte Fachbereich Mathematik FeU Hagen. 69 (2000) , 127-146.
- [27] Linden. H , Bounds for the zeros of polynomials from eigenvalues and singular
values of some companion matrices .Linear Algebra and its Applications ., 271
(1998) 41-82 .
- [28] Marden. M ,The Geometry of the Zeros of a Polynomial in a Complex Variable
,American Mathematical Society ., 1966 .
- [29] Sun. Y.J and Hsieh. J.G., A note on cicular bound of polynomial zeros, Trans.
Amer. Math. Soc., 116 (1965) 1-8.
- [30] Yoshino. T, Introductin to operator Theory. Essex 1993.

واژه نامه‌ی فارسی به انگلیسی

Proof.....	اثبات
Partition.....	افراز
Principle.....	اصل
Strictly.....	اکیداً
Measure.....	اندازه
Eigenvector.....	بردار ویژه
Numerical range.....	برد عددی
Refinement.....	بهبود
Analytic.....	تحلیلی
Generalization.....	تعمیم
Polynomial.....	چند جمله‌ای
Determinant.....	دترمینان
Degree.....	درجه
Inside.....	درون
Relation.....	روابط
Zero.....	ریشه
Tridiagonal.....	سه قطری

Spectral radius.....	شعاع طیفی
Numerical radius.....	شعاع عددی
Vanish	صفر شدن
Coefficients.....	ضرایب
Spectrum.....	طیف
Polar.....	قطبی
Lemma	لم
Bound	کران
Upper bound	کران بالا
Matrix	ماتریس
Origin.....	مبدأ
Complex.....	مختلط
Eigenvalue	مقدار ویژه
Region	ناحیه
Inequality.....	نامساوی
Normal.....	نرمال
Spectral norm	نرم طیفی
Hermitian	هرمیتی
Frobenius.....	همراه

واژه نامه‌ی انگلیسی به فارسی

Analytic	تحلیلی
Bound	کران
Coefficients	ضرایب
Complex	مختلط
Degree	درجه
Determinant	دترمینان
Eigenvector	بردار ویژه
Frobenius	همراه
Generalization	تعمیم
Hermitian	هرمیتی
Inequality	نامساوی
Inside	درون
Lemma	لم
Matrix	ماتریس
Measure	اندازه
Normal	نرمال
Numerical range	برد عددی

Numerical radius.....	شعاع طیفی
Numerical radius.....	شعاع عددی
Origin.....	مبدأ
Proof.....	اثبات
Partition.....	افراز
Polar.....	قطبی
Polynomial.....	چند جمله‌ای
Principle.....	اصل
Refinement.....	بهبود
Relation.....	رابطه
Region.....	ناحیه
Spectrum.....	طیف
Spectral norm.....	نرم طیفی
Strictly.....	اکیداً
Tridiagonal.....	سه قطری
Upper bound.....	کران بالا
Vanish.....	صفر شدن
Zero.....	ریشه

Abstract

Base on algebra theorem, every unconstant polynomial have at least one root. base on this theorem can obtain this result that every unconstant polynomial n degree exactly have n roots(don't distant in general).this theorem prove the existance of roots.but in general any method don't find for location of root. ($n \geq 5$).in this paper we study about complex polynomials that have complex coefficients.base on this direction , first chpter allocated to express the definition and theorm that are use in next chapter.

In second chpter , we speak about bounds relate to zero of polynomial base on coefficients.

In third chpter , we present bounds that relate zero of polynomial base on calculating the matrix.

In fourth chpter , we present examples that relate to obtain results in previos chpter and we compare them with eachother.

Main refrence in this thesis include :[23] , [22] , [2] , [19] , [9] , and [3].

Key words :complex polynomial , bound , fibunatchi numbers , pell numbers , companion matrix , norm , eigenvalue .

Faculty of Science
« **Mathematics Department** »

Master of Science

Subject

**Bounds for the zeros of
polynomials**

by:

Sara Esmaili

Supervisor:

Dr. Ahmad Zireh

Advisor:

Dr. Ebrahim Hashemi

2010